

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din - dodatna izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Lunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 - nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Naša rakrana

Česar tisoč jugoslovanskih politikov, ki na vseh koncih in krajih naše domovine prodajajo svojo modrost, ne ve, ali noče vedeti, to ve ali vsaj čuti že davno najpreprostejši jugoslovanski državljani: da namreč zato nikamor ne pridemo naprej in že toliko let tičimo na eni in isti točki, prepuščajoč slučaj, kaj bo jutrišnji dan prinesel, ker ljudstvo v naši državi nima nobenega svojega političnega organa, da bi po njem po svoji lastni volji in po svojih dejanskih potrebah samoiniciativno razvijalo svoje ustvarjalne sile. V tem je poglobitveno, najesnovnejše in najvažnejše vprašanje Jugoslavije, ki ga naši s slepoto udarjeni ali pa pod krinko centralističnega edinstva svoje lastne posle in koristi zasledujoči nacionalistični politiki ne vidijo. Na to je treba našo javnost zopet spomniti sedaj, ko poglavarji bivšega režima na svojih konferencah vnovič navijajo na svoj politični gramofon melodijo o integralnem jugoslovenstvu, ki naj nas čudežno reši vseh naših kroničnih stisk in težav.

Osemnajst let skupnosti Jugoslovancev v novi državi je doprineslo v vsakdanji politični praksi popoln dokaz, da urejeno, solidno in normalno državno življenje in poslovanje na podlagi takega centralizma ni mogoče. Zagovorniki te ideje so poskusili na vse načine, zdaj izlepa, zdaj izgrda, zdaj s politično lokave prevare ter izigravanja narodnih in strankarskih razlik, zdaj s surovo silo brezparlamentarne absolutizma, kako bi jugoslovanske narode in vere stlačili v Prokrustovo postelj jugoslovanskega unitarizma - vse zaman! Nobena metoda ni zmogla, da bi iz Srbov, Hrvatov in Slovencev napravila umetne homunkuluse v jugoslovanski retorti, ki bi bili oropani naravnih organov svojega lastnega narodnega življenja, jezika, narodne individualnosti in specifičnega prava; noben sistem ne more narediti čudeža, da bi ljudstvo na severu, v sredini in na jugu kljub svoji državopolitični skupnosti ne imelo po svojih neizbrisnih narodnih osebnostih, moralnih in kulturnih pogledih ter gospodarski strukturi vsako svoje čisto posebne potrebe; nobena sila tega sveta ne more raznolikosti jugoslovanskega narodnega sveta mehanično izenačiti v neko nenaravno jugoslovenstvo, kjer bi bilo mogoče vse vladati po enem kopitu. Ali je treba še drugega in še več dokazov, da več naš centralizem in vse unitaristične težnje pomenijo le zapravljjanje dragocene časa in da so vsi naši državniški dozdaj-opravljali golo Sisičovo delo, ko so skušali državo na tak način utrjevati, kakor je naše zavoženo gospodarstvo, ki ga ni mogoče ozdraviti in dvigniti, ampak samo troši naše ogromne narodne sile, ne da bi jih samo oživljalo in krepilo ter rodilo čedalje pogostejše sardove za vso našo skupnost? Ali ni centralizem bil pri nas veskozi le zatočišče, opora in porajališče največje gospodarske nemarnosti, sterilnosti in korupcije, ob kateri so bogateli le nekateri, množica pa gospodarsko siha in propada? Ali ni centralizem dosledno ubijal in dejansko skorodno popolnoma ubil vso ljudsko gospodarsko samodelavnost, kakor je ubil skorodno vso politično samodelavnost ljudstva, izvzemši njegovo kulturno tvorstvo, ki živi iz hvalabogu neuničljive rezerve naših narodnih duhovnih sil?

V tem je jedro vsega jugoslovanskega vprašanja v naši državi: da je centralizem potlačil in naposled do jedra uničil ljudsko samodelavnost, brez te pa sta gospodarska okrepitev in dvig nemogoča. Imamo razne gospodarske organizacije, toda njihovo delovanje teče mehanično naprej brez pravega načrta, brez koordinacije in posameznih gospodarskih organizmov in brez pravega zagona, ki življenje ne samo ohranja, ampak ga žene vedno višje - to pa zato, ker ljudstvo nima nikoder svoje lastne iniciative, ker je vse poučeno in centralizirano izven ljudstva in njegovega naravnega območja, ker niti njegova najosnovnejša politična in socialna upravna celica, občina, ni več resnično avtonomna in ker posamezne dežele nimajo v politični upravi nobene odločilne besede, ampak le klaverno posvetovalen glas. Pri tem demontiranju ljudstva in državi nujno potrebne samouprave ki je res samo-uprava in ne golo mandarinsko kimanje, pa nosijo največ krivde politični krivi preroki, ki v nasprotju z resnico, z zgodovine in vso izkušnjo že 18 let oznanjajo pri nas kot dogmo, da je samouprava naroda in ljudstva malodane izdajstvo nad državo da je naravna zahteva naroda, da sme svoje lastne osobite posle urejati samostojno, dočim je skupno samo le najnujnejše, nekaj zločin nad državo, in da je največ, kar se sme ljudstvu dati, neka »samouprava« brez najbistvenije pravice samouprave, da ljudstvo za zadovoljitev svojih gospodarskih potreb in za dvig svojih lastnih gospodarskih virov, sil in zmoglosti, upravlja svoj denar samo. Dokler ta miselnost, ki smatra jugoslovanske narode samo za predmet vladanja, ne pa za polno in enakopravne subjekte z naravnimi samorodnimi pravicami v okviru in mejah skupnih interesov, popolnoma ne izgine in dokler v Jugoslaviji ne bo v vse kroge prodrlo spoznanje, da je načelo ljudske uprave s potrebno samostojno močjo in oblastjo v lastnih zadevah vseskozi združljivo s skupno državno koristjo, da sodobna država sama tako iniciativno sodelovanje ljudstva nujno zahteva - tudi na preporod in razmah naših gospodarskih ustvarjalnih sil ne moremo misliti.

Zal da se kljub velikemu koraku naprej v našem državnem življenju, ki ga je izsilil v zadnjem trenutku dejanski razvoj in so ga pospešili tako uvideni in resnično državotvorni politiki, kakor so vodje sedanjega JRZ režima, najde še vedno politik, kakor je bivši zunanji minister naše države, g. Bogoljub Levčič, ki s svojega podretega JNS stola oznanja urbi et orbi, da je »edina zdrava in pozitivna politika v Jugoslaviji politika unitarizma«. Mož, ki je zavzemal tak visok in viden ter za državo tako važen položaj, je pač imel dovolj prilike, da po-

Starhemberg: „Nič brez Evrope!“

Mlačna izjava šefa avstrijskega Heimwehra o praških razgovorih

Dunaj, 6. februarja. AA. Uradna poročevalska služba poroča: Podkancler knez Starhemberg je pooblastil pariškega dopisnika, da lahko objavi sledečo izjavo o razgovorih, ki jih je imel knez v Parizu z zunanjim ministrom Flandinom:

Po vrnitvi iz Londona za časa svojega bivanja v Parizu, ki je bilo zasebnega značaja, sem imel priliko obiskati g. Flandina, da z njim v obliki svobodnega razgovora v cilju medsebojnega obveščavanja izmenjam misli uradnih evropskih političnih vprašanj. V teku tega razgovora sem razložil stališče avstrijske vlade glede vseh aktualnih evropskih političnih problemov in posebno poudaril, da si Avstrija pridržuje popolno svobodo akcije in odločitve v pogledu vseh notranjopolitičnih vprašanj, v katera spada ravno tudi vprašanje državne oblike in dinastije Habsburgovcev. Ta svoboda odločitve pa za avstrijske državnike prav nič ne zmanjšuje tiste enjenice, da se popolnoma zavežemo svoje odgovornosti pred Evropo in da zato ne bomo podvzeli prav nič, kar bi moglo motiti evropski mir. - Avstrijska vlada je že izjavila svoje stališče ob raznih prilikah. Posebno kar se tiče problema povratka Habsburžanov. Tem izjavam nimam kaj dodati.

Vendar pa sem v teku razgovora izrečno poudaril, da je to čisto avstrijsko vprašanje, če bo prišlo morebiti do vstopa monarhije. Ponavljam se enkrat in podčrtavam prejšnje izjave avstrijske vlade, da v tem smislu ne bom ničesar storil, preden ne bom stopil v zvezo z evropskimi državami. Kar pa se tiče možnosti izmenjave misli med Avstrijo in državami srednje Evrope, sem prepričan, da takšna izmenjava misli ne bi bila koristna brez sodelovanja Italije, ki jamči za avstrijsko neodvisnost.

Kanya:

„Nič brez Italije in Nemčije...“

Madžarski zunanji minister Kanya je po vrnitvi iz Londona izjavil časnikarjem med drugim tudi tole:

Za časa svojega bivanja v Londonu in Parizu sem čital v pariških časopisih, da so v teku nekakšni poskusi za novo ureditev Podonavja. Tudi uradni francoski listi se ugotavljajo, da se to veliko delo brez sodelovanja Italije ne more izvršiti pred koncem vojne med Italijo in Abesinijo. Na ta način se potrjuje stališče, da se ureditev gospodarskih težav v Podonavju ne more razčistiti prej, preden se ne likvidira abesinsko vprašanje. Glede podonavskega pakta je stališče Madžarske splošno znano. Mi smo pripravljeni proučiti vsak načrt z največjo pažljivostjo in dobro voljo na ta način, da pri vseh razgovorih sodelujejo vse zainteresirane države.

Otonov prihod v Pariz je zmešal položaj

Pariz, 6. februarja. b. Včerajšnja pojava Otona Habsburškega na pariški diplomatski konferenci je povzročila precejšnjo spremembo na političnem odru, kakor to ugotavljajo vsi jutranji pariški listi. Oto je prišel v Pariz na poziv svoje matere, ki je prišla pred nekaj dnevi iz Italije v Pariz.

Po prvi konferenci avstrijskega podkanclerja Starhemberga s francoskim zunanjim ministrom Flandinom je Starhemberg izpovedal, da se Avstrija sicer ne odreka restavraciji Habsburžanov, da pa je pripravljena sporazumeti se pred takšnim korakom s sosedi. Avstrija se je sedaj baje vsled angleškega vpliva postavila na stališče, da je vprašanje povratka Habsburžanov čisto njen notranje-političen problem. Zaradi tega postavlja pariški tisk vprašanje, kako je s tem problemom po včerajšnji konferenci.

Podkancler Starhemberg je pred odhodom iz Pariza poslal francoski vladi pismo, v katerem poudarja, da je avstrijska vlada predhodno pripravljena odreči se povratku Habsburžanov na avstrijski prestol, če se ji dajo za to razne gospodarske koncesije. Vprašanje varnosti pa hoče Avstrija rešiti izključno v sporazumu in skupnosti z Italijo.

Vodja avstrijskih legitimistov baron Wiesner je sprejel sredi angleške in ameriške časnikarje ter jim izjavil v imenu kneza Starhemberga, da je

gubne posledice tega unitarističnega zamisla Jugoslavije vidi sam, tako na naši notranji kakor na naši zunanji politiki ako mu je bilo mar splošnega blaga, o čemer nočemo dvomiti. Če pa jih ni videl, potem nima nujno potrebnih kardinalnih lastnosti, ki se od državnika zahtevajo. Tudi oni, ki danes pridigajo prednost gospodarskih vprašanj pred političnimi, bi se morali zavedati, da brez politične samoiniciative, samodelavnosti in soddoločevanja ljudstva v vsej naši narodni, kulturni in gospodarski diferenciranosti tudi ni nujno potrebne gospodarske samoiniciative. To je fundamentalni problem Jugoslavije, zakaj da centralna uprava prav tako kakor tudi centralni parlament nista niti oddaleč kos vsem problemom in nalagam vseh delov naše države in tronarnodnega državnega ljudstva, to sta v osemnajstih letih zadostno dokazala.

Jugoslovanski narodi ne ogrožajo državnega edinstva. Ljudstvo brez razlike hoče državo in jo bo tudi v vseh viharjih vzdrževalo in jo dvigalo. Državo ogroža samo centralizem po fašističnem vzorcu, ki so ga bili s tolikim pompom instalirali bivši režimi. Zato je treba danes temeljite operacije, da se ta unitaristični centralizem docela likvidira po volji jugoslovanskega ljudstva.

tisk zelo slabo interpretiral vprašanje restavracije Habsburžanov, ki da je mogoča na temelju predhodnega sporazuma s sosednimi državami. Časnikarji so se v svojih poročilih o tem vprašanju zelo smotili.

V zvezi s tem poudarja jutranji pariški tisk, da bo za Avstrijo zelo težko, če se ji ne bo posrečilo dobiti od držav Male zveze jamstva za svoje meje, tembolj, ker se same velesile v tej smeri nežejo vezati. Sama Francija dela vsako obveznost v tej smeri odvisno od tega, da se mora Avstrija brezpogojno sporazumeti z Malo zvezo.

V Pragi nad Starhembergom zelo razočarani

Praga, 6. februarja. c. Danes se v Pragi izjavlja, da so nad razgovori podkanclerja Starhemberga zelo razočarani. Starhemberg je nasprotno z razgovori med kanclerjem Schuschniggom in praškimi državniški hotel iz Londona in Pariza iti v Belgijo, kjer bi imel sestanek s cesarico Zito in nadvojvodo Otonom.

Danes je bilo objavljeno, da bo po svojem potovanju v Pariz, odšel ministrski predsednik v Bel-

Zagrenjena Varšava

„Evropska politika - brez Poljske“

Varšava, 6. februarja. b. Tukajšnji dopisnik »Berliner Tagblatt« pošilja svojemu listu nekoliko škodoželjna poročila o razočaranju, ki je zavladalo v Varšavi vsled cele vrste dogodkov, ki so naravnost užalili poljske državnike. Poljski zunanji minister da je naravnost »verschnupit« (nasazen), ker je angleški kralj sprejemal po vrsti vse državnike, ki so prišli na pogreb njegovega očeta, samo poljskih odposlancev ni klical k sebi in jih je ravnotako tudi ignoriral zunanji minister Eden. Poljaki so se vrnili, kot da bi jih v Londonu ne bilo (Beck naj ne pozabi, da je poslal v London tako skromno in neznano odposlanstvo, da se o njem ne more reči, da je odgovarjalo veličini velesile, kot je Poljska. Op. ured.). Nadalje poljska vlada presenečena nad tem, da hoče Anglija na vsak način izpeljati organizacijo kolektivne varnosti in da bo to storila tudi brez Poljske, če se bo slednja držala ob strani. Poljska vlada ni računala s tem, da bo Anglija tako strumno nastopila in se sedaj čuti zelo osamljena ob strani sicer zavezniške, a vendar silno hladne nemške prijateljice. Trejta skrb, ki navdaja poljske državnike, je dejstvo, da hoče Anglija kolektivno varnost na vsak način izpeljati s pomočjo Rusije. Sedaj naj Rusija, ki je Poljska niti v

vzhodni pakt ni hotela imeti, seže čez Poljsko in prevzame jamstvo za varnost državnih meja v srednji Evropi. Končno je Poljska nezadovoljna, ker Romunija nikakor noče odstopiti od svojega načrta, da z Rusijo sklene prijateljsko zavezniško pogodbo. To bi z drugimi besedami pomenilo, da bo ruska armada sedaj lahko mirno prikorakala skozi Romunijo na Češkoslovaško in od tam na avstrijsko, nemško ali madžarsko mejo, če bi kdo ogrožal meje kakšne države v srednji Evropi, kjer je Rusija voljna prevzeti jamstvo za popolno varnost.

K tem razmišljanjem, ki delajo v poljskem zunanjem ministristvu precejšnje glavoboli, je treba kot zaključek dodati še vzdihljaj v »Kurjeru Poranny«, čes, da je »Mussolinijev poziv na akademsko mladino čisto navaden manifest strahu in obupa« in da imajo sedaj »prijatelji Italije, med katere se prištevata tudi Poljska, najnujnejšo nalogo, da Italijo pregovore, naj hitro konča svojo vojno v Afriki, ker sicer nastaja nevzdržljiv položaj tako za Italijo kakor tudi za Poljsko, ki je zašla danes v položaj, da se evropska politika dela enostavno - brez nje«.

Z abesinskih bojišč

Makala vsak čas pade

DNB poroča: Po vesteh iz severne fronte so v teku hude borbe v pokrajini okoli Hausijena in Agule. Na abesinski strani se trdi, da bo Makala vsak čas padla. Italijani so osem dni pošiljali živila v Makalo z letali. Sedaj pa sploh več ne pošiljajo letal nad mesto. Namesto tega pa italijanska letala neprestano bombardirajo pokrajino Tembijen in obkripavajo vse ozemlje z ognjem iz strojne. Škoda pa je zelo majhna v primeri z napori. Po abesinskih vesteh uporabljajo Italijani v glavnem svoje čete za zidanje cest in poti v pokrajini Dolo, ker pričakujejo vsak trenutek protinapad Abesincev.

Reuter poroča: V Addis Abebi prevladuje splošno prepričanje, da bodo Italijani na južni fronti podvzeli največje napore: dosedaj so se pa zadovoljili s tem, da obdržijo sedanje položaje na eritrejski fronti.

Grazianijev uspeh pri Silindi

Na somalijski fronti napadajo čete generala Grazianija tiste abesinske oddelke, ki so bili odposlani na fronto, da bi ojačili ta del fronte po porazu rasa Deste, ki pa zopet grozi desnemu italijanskemu krilu. Italijanska letala so v Somaliji zopet začela bombardirati abesinske čete. - Italijani so vrgli v borbo proti Abesincem oddelke domačinov. Ob reki Gestro je prišlo do silovite borbe v bližini naselja Silindi, kjer so se Abesinci začeli utrjevati. S pomočjo letalstva je italijanski oddelke zavezal vsak in pognal Abesince v beg, tako da so se ti morali umakniti na višje položaje. V bitki je padlo okoli tisoč Abesincev.

„Grčija - kolonija Anglije“ (Mussolini)

Atene, 6. febr. b. »Eleftera« pripoveduje, da se je šef italijanske vlade Mussolini njenemu rimskemu dopisniku tako-le izrazil o odnosih Italije do Grčije:

»Grčija je z Italijo podpisala prijateljsko pogodbo. Navzlic temu je šla z Zvezo narodov. Grčija se je popolnoma zapisala angleškemu imperijalizmu in danes ni nič več in nič manj, kot navadna angleška kolonija. Proti temu bi se bila Grčija lahko branila, a ni storila ničesar in je šla s sankcijami proti nam. Jaz se nočem vmešavati v zunanjo politiko drugih držav, toda zdi se mi, da bi bila Grčija storila prav, če bi na to mislila, kako blizu italijanskim se nahajajo njena pristanišča. Nove vojne ne bom izzval, ena sama mi zadostuje. Toda z vedrim in pozornim očesom zasledujem vse gibe Anglije, ki vojno pripravlja. Če bi ta vojna res izbruhnila, bo Grčija fele razumela, v kakšen neprijeten položaj je zašla...«

Italijani potisnjeni nazaj v Negeli

Havas poroča iz Addis Abebe: Dosedaj še ni uradno potrjena vest, ki se je včeraj širila, čes, da so italijanske čete bile poražene v borbi proti dedžasu Meredu. Na drugi strani pa se je včeraj izvedelo, da so italijanski somalijski oddelki napadli abesinske čete 25 km južno od Vadale, bili pa so prisiljeni, da se umaknejo. Zaradi tega poraza so morali Italijani, ki so že bili na pol poti med Negelijem in Vadalo, oditi nazaj k Negeliju.

Mussolini mobilizira 10 novih letnikov

Pariz, 6. febr. b. »Matin« javlja iz Rima, da pripravlja Mussolini novo mobilizacijsko naredbo, s katero hoče poklicati pod orožje 10 nadaljnjih letnikov. Ako bi Zveza narodov poostroila sankcije proti Italiji, potem ima Mussolini namen poklicati maršala Badoglio nazaj v Italijo ter mu poveriti vojaško organizacijo Italije, medtem ko bi poveljstvo nad afriškimi armadami prevzel general Ago

Svedski kralj pri Hitlerju

Berlin, 6. febr. AA. Reuter poroča, da je švedski kralj Gustav prišel v Berlin in da bo danes obiskal vodjo rajha Adolfa Hitlerja. Poudarja se, da je ta obisk zasebnega značaja, kakor je tudi zasebnega značaja bivanje švedskega kralja v Berlinu.

Proces proti kraljevim morilcem

Kralj in Rajič pred poroto

V večerajnji drugi izdaji smo priobčili prvi dan sodne obravnave v Aix en Provence proti marsejskim morilcem. Razprava je bila strogo zvarna, torej brez tistih motenj, ki so tako usodno preprečile potek procesa lansko jesen.

Večji del obravnave na večerajnji večerni seji je bil posvečen zaslišanju Mijo Kralja. Zasliševal ga je predsednik sam, ki je pokazal neverjetno obsežno znanje o vseh ozadjih marsejskega atentata. Mijo Kralj je odgovarjal brez oklevanja po tolmahu Tomiču. Med najznačilnejše trditve Mijo Kralja spadajo: 1. zanikanje, da bi bil dobil od koga nalog, naj potuje v Francijo, da ubije kralja Aleksandra; 2. zanikanje zbiranja s kocko na Janka Pusti dne 24. septembra 1934 zjutraj pod predsedstvom Pešte Segillija; 3. zanikanje, da je sploh kaj vedel o potovanju kralja; 4. priznanje, da je dobil potni list in denar od nekega neznanca; 5. odklonitev, da bi izdal geslo, s katerim se je legitimiral v Curihu (»ker pripada organizaciji...«); 6. priznanje, da je vsem zarotnikom dajal denar; Kvaternik in da so se na novo preoblekli v Lausanni; 7. priznanje, da so par dni pozneje dobili v Parizu nove potne liste; 7. zanikanje vsake zveze z neko plavišasto damo.

Predsednik je dal porotnikom do podrobnosti natanko sliko o potovanju zarotnikov iz Madjarske do mest, kjer bi morali izvršiti atentat, eni v Marseilles, drugi v Pariz, tretji v Versailles. Porotniki so potovanje zasledovali na zemljevidih, ki so bili pred njimi razgrnjeni. Sodišče razpolaga torej z vsemi podrobnostimi informacijami o gibanju zarotnikov, ve natančno, kdaj so prišli v katero mesto, v katerem hotelu so stanovali, kje obedovali. Niti najmanjše stvari ni več, takšen vtis dobi poslušalec, ki bi je sodišče ne vedelo in je ne bi predsednik odkril pred poroto. Ko pride razprava do »plavišaste dame«, mora predsednik priznati, da sodnija ni mogla dognati, kdo je prav za prav ta dama. Ko je s svojim izpraševanjem prišel že tik do dneva atentata, poda predsednik še enkrat splošno sliko o mreži, v katero so hoteli zarotniki kralja ujeti, da ga ubijejo. Predsednik celo ve za povelje, ki ga je dne 8. oktobra Kvaternik dal v nekem velikem hotelu v Aixu Veličji, naj odpotuje ob pol dveh zjutraj z avtobusom, da ubije kralja! Kralj istinitost tega povelja zanika. Predsednik pripoveduje med smutno tišino v dvorani, kako so se zarotniki zapirli v sobo in jim je »plavišasta dama« vsakemu posebej izročila revolverje, bombe in municijo. Kralj tega ne zanika. Toda, ko ga predsednik vpraša, čemu orožje, se Kralj izvija, čes, »rabil sem orožje, da ga izročim nekemu drugemu«. Tudi na podsedniškovo trditve, da se je Kralj sestel s Paveličem 30. septembra v nekem hotelu v Marseillesu, Kralj odgovarja, da Paveliča nikoli ni videl.

Nato je predsednik navajal podrobnosti pred enim atentatom. Opozoril je na izjavo obtoženega Kralja pred preiskovalnimi oblastmi, da je s kraja atentata pobegnil. Predsednik dokazuje z izredno ostrino, da te izjave ne drže in da je obtoženi Kralj bil pri samem atentatu navzočen. Njegovo trditve, čes, da ni hotel streljati, da ne bi zadell nedolžnih ljudi, smatra predsednik za poskus plovitvati na porotnike. — Če namreč ni hotel streljati, zakaj je imel pri sebi bombe? Bombe je imel pri sebi zato, da bi jih po atentatu vrget med občinstvo in z njimi povzročil zmedo, tako da bi atentatorji lahko pobegnili.

Obratno se k obtoženemu Kralju pa nadaljuje: Obtoženec, poleg zločina potvorbe potnih listin ste obtoženi tudi zaradi zločina sodelovanja v organizaciji zločincev. Sredstva, ki ste se jih poslužili, da izvršite atentat, so sredstva atentata proti osebnosti in lastnini in priprave sentimenta na našem nacionalnem ozemlju. Naj bo cilj atentata kakršnokoli, za nas je to navaden kriminalni zločin na našem ozemlju. Predsednik sodišča nato sporoči, da je popoldanska razprava končana. Na današnji dopoldanski razpravi bošta zaslišana Pospisil in Rajič. Začela se bo ob 9 in bo trajala do 12. Popoldne se bo nadaljevala ob 14 in končala ob 16.30.

Zasliševanje Rajiča

Aix en Provence, 6. februarja. Danes dopoldne se je začel drugi dan procesa. Ob 9.25 je predsednik otvoril sejo. Zagovornik Saint-Auban prosi nato v imenu zagovornikov, da naj bodo prevodi izjav obtožencev preciznejši in jasnejši, da jih bodo porotniki razumeli. Potrebno je, da izpovedbe obtožencev pridejo do sodnikov ne samo v vsej točnosti, temveč tudi z vsemi odtenki. Večraj se je pa vendarle pripetilo, nadaljuje Saint-Auban, da je tolmah važna vprašanja krivo razumel. Obramba zahteva, da se vprašanja in odgovori obtožencev prevedejo tako, kakor so.

Nato so pripeljali obtoženca Rajiča in se je začelo izpraševanje. Rajič je povedal, da je 32 let star, da je odšel iz Koledince na Hrvaškem 1. 1929. z namenom, da gre v Urugvaj. Bil je v Braziliji, a se je vrnil v Evropo ter se naselil v Belgiji. Tam so mu Hrvati dovedali, »da je član teroristične organizacije in da zategadelj ne sme v Jugoslavijo«. Iz Belgije je šel na Madjarsko ter se nastanil na Janka Pusti. »Kjer je bilo več Hrvatov. On nič ne ve, kdo ga je na Madjarskem sprejel. Tudi to ni res, da bi bila Janka Pusta kakšno taborišče. Tam je opravljal poljedelska dela. On ne ve nič o tem, da bi bili na Janka Pusti teroristi ustanovili kakšno taborišče, tudi ne ve, čegava je bila kmetija in kdo jo je obdeloval. Rajič tudi preključuje izjave, ki jih je prej dal preiskovalnemu sodniku, čes, da je vse vedel o teroristih na Janka Pusti.

Predsednik ugotavlja, da je zanimivo, da so vsi obtoženci, čeravno izprašani od različnih sodnikov in ločeno drug od drugega, glede glavnih obtožiteljnih dejstev izjavili vsi isto, tako glede Janka Puste, glede teroristične organizacije, načina, kako je bil atentat pripravljen. Sedaj pa kar naenkrat nobeden nič več ne ve.

Predsednik: Toda na tej strani je zapisano, da sta se na Janki Pusti seznanila Pospisil pod imenom Djordji in Mijo Kralj pod imenom Silni.

Rajič: Res je, pod temi imeni sem se seznanil z njim, ker pravih nisem vedel.

Predsednik: Tam so živeli v taborišču.

Rajič: Ne spominjam se dobro svojega bivanja na Janki Pusti.

Predsednik: Ali je bil obtoženi Rajič že obsojen?

Rajič: Nikoli nisem bil obsojen ne v Franciji ne v tujini. Sedaj stojim prvič pred sodiščem.

Predsednik: Po poročilih o Rajiču kaže, da temu ni tako.

Branilec Saint-Auban: Gospod predsednik, odkod prihajajo ta poročila?

Predsednik: Naravno, ta poročila so od jugoslovanskih oblasti. Upoštevati je treba, nadaljuje predsednik, čudno okoliščino, da je obtoženec sam priznal v neki svoji izjavi, da je bilo na Janki

Pusti v taborišču 24 do 35 teroristov, ki jih je pridobil Gustav Perčec. To je podpisal 19. oktobra 1934.

Branilec Noel: Toda brez tolmaha.

Branilec Saint-Auban: Gospodje porotniki, upoštevati morate, da gre za razgovor med Francozom in Hrvatom brez tolmaha.

Predsednik: Gospodje porotniki! Upoštevajte bom to, ali je to rekel ali ne. Izjavo je sam podpisal, njegove izjave pa je pisal sodnopolitjski preiskovalni uradnik.

Rajič: To ni točno.

Predsednik: Podpisal je tudi tole: »Vsi smo živeli pod napačnimi imeni in se urili v streljanju.«

Rajič: Tega nisem izjavil. Podpisal sem protokol o zaslišanju, vendar mi ga niso prečitali.

Predsednik: Po mnenju branilec so bile vse te informacije samo spletki proti tem nesrečnim, ki ne poznajo jezika naše države, a so vendar kršili njene najsvetejše zakone. Obrnjen k tolmahu pravi predsednik: Povejte Rajiču, da se je na Janki Pusti uril v streljanju in rabi eksplozivov in peklenjskih strojev pod navodili stotnika Koste.

Rajič: Res smo imeli napačna imena, toda kapetana Koste nisem poznal.

Predsednik: Zakaj ste imeli napačna imena?

Rajič: Posluševal sem se napačnega imena, ker sem se bal, da ne bi preganjali moje rodbine.

Predsednik: Nadel si je torej napačno ime, da bi varoval svojo rodbino, istočasno je pa kot član revolucionarne organizacije prisegel, da bo izpolnil vsak nalog svojih voditeljev. Ali je to obtoženi Rajič izjavil?

Rajič: To ni točno.

Predsednik: Ali ni podpisal, da so bili aprila ali maja 1934 razpuščeni?

Rajič: To sem v resnici izjavil, podpisal pa sem, ne da bi vedel, ali so moje besede v zapisniku točne.

Predsednik: Ako je Rajič res poljedelec, ali ima izkazila o delu, ki bi dokazovala njegovo kmetijstvo, ker vidim, da izdatno je oskrbljen s ponarejenimi potnicami.

Rajič: Imel sem poljedelsko knjižico.

Predsednik: Ali ima Rajič še to poljedelsko knjižico?

Rajič: Nimam je pri sebi.

Predsednik: To je čudno: Pride v Francijo z napačnim potnim listom, pa nima s seboj te izkaznice miroljubnega državljana, tega naslova plemenitosti in dela. Pri sebi ni imel popolnoma ničesar drugega, kakor ponarejeno potnico in mnogo denarja, nastanil se je pa v lepih in najboljših hotelih in ni nosil s seboj tega naslova, ki ga dela mirnega državljana in na katerega je ponosen vsak delavec.

Rajič: Knjižico so mi vzeli na Janka Pusti.

Predsednik: Zakaj ste pustili, da vam vzamejo takšno stvar, ki je izlepa ne da iz rok noben delavec? Zakaj so pa potem madjarske oblasti izdale ukrepe, da vas razženo, če ste bili samo miroljubni poljedelci? Ali ni mar Pospisil izjavil, da ste pogosto prihajali na jugoslovanska tla?

Rajič: To mi ni znano.

Predsednik: Vprašajte ga, ali so žrebali?

Rajič: To si je izmislil tolmah.

Predsednik: Zdaj, gospodje porotniki, imamo program odhoda in prihoda. Vprašajte ga, ali je res, da je 26. decembra na Janka Pusti neki inspektor prinesel njemu neko pismo organizacije, ki ga poziva, da takoj nujno odpotuje v Curih?

Obtoženi Rajič na to vprašanje ne odgovori.

Predsednik: Izvolite ga prositi, da odgovori na to vprašanje z da ali ne.

Rajič: On je izročil v navzočnosti Mija Kralja železniški voznik listek in denar in nam rekel, da naj se pripravimo za odhod v Švico s českoslovanskim potnim listom.

Predsednik: Ali ste vsi trije skupaj odšli v Curih in ali se je vaš potni list, Rajič, glasil na ime Sever Jožef?

Rajič: Tega se ne spominjam, vem le to, da je to bil česki potni list.

Predsednik: Ali se vam ni čudno zdelo, ko so vam rekli, da imate potovati v Švico s krivim potnim listom?

Rajič: To se mi ni moglo čudno zdeti, ker nisem imel drugega potnega lista.

Predsednik: Kako ste se vsi trije dobili ob istem času na železniški postaji v Curihu pri prihodu?

Rajič: Bili smo skupaj.

Predsednik: Torej, gospodje porotniki, tu je točka, v kateri se razumemo, in to je, da so skupaj odpotovali iz Nagy Kanize po nalogu nekega neznanca, in da niso razpravljali o tem nalogu. Ta nalog so sprejeli brez vsakršne debate in prav tako tudi ponarejene potnice ter so odpotovali v Curih, kamor so prispeli skupaj. Gospod tolmah, vprašajte obtoženega Rajiča, ali je bil na voznju v Curih Pospisil voditelj skupine?

Rajič: On ni bil naš voditelj na kakšen poseben način, le poznal je jezik države, kamor smo imeli priti, to je nemščino, in zato nam je služil kot nekaj voditelj.

Predsednik: Prihajamo pred dejstvo, ki zanima porotnike: Kakšen je bil cilj te vožnje?

Rajič: Kako sem mogel vedeti.

Predsednik: Pospisil in obtoženi Kralj, ki so vas z njima aretirali, sta na strani 246 in 635 izjavila, da sta mislila, da odhajajo na Francoško, da ubijejo kralja Aleksandra. To sta rekla pri konfrontaciji.

Rajič: Jaz tega nikoli nisem izjavil in tudi ne mislim.

Predsednik: Ona dva sta morala vedeti, da pride kralj Aleksander na Francoško ob istem času kakor oni.

Rajič: Odločno sem izjavil, da nisem ničesar vedel o pripravah za atentat.

Predsednik: Kaj, ničesar niste vedeli, da je vaša organizacija obsodila pokol kralja na smrt?

Rajič: Ne, jaz tega nisem vedel.

Predsednik: Tudi to je čudno, da so vas vaši voditelji izbrali za to čudno potovanje in da so vam po eni strani izkazali to veliko čast, po drugi strani pa prikrili namen vašega poslanstva?

Rajič: Meni ni ničesar o tem povedal in nisem ničesar o tem vedel. Izvedel sem šele tedaj, ko je bil zločin že izvršen.

Predsednik: Čudno posvetilo je to, kjer izdelujejo ponar. potne liste. Ekspedicija iz Nagy Kanize se deli v tri etape. Gospodje porotniki, prvo in drugo etapo vam podarim, in zdaj smo v Lausanni. Ali je res, da ste bili 28. septembra opoldne vsi trije v Curihu?

Rajič: To je res, samo se ne spominjam datuma.

Predsednik: Ali je res, da so se 28. septembra na peronu železniške postaje v Curihu srečali Kvaternik, Kramer in Veličko?

Rajič: Res je.

Predsednik: Vprašam obtoženca, ali je res, da je Kvaternik kot Paveličev delegat postal šef njihove skupine, ki je tvorila pet članov?

Rajič: Nas pet je nadaljevalo vožnjo od Curiha do Lausanne.

Predsednik: Ali ste si tam oblekli novo obleko in nove čevlje?

Rajič: Da.

Predsednik: Dobro. Ali je res, da ste vsi trije poslušali zapovedi Kvaternika in Kramerja, in ali je res, da je on plačal vse stroške?

Rajič: Jaz nisem plačal in ne vem, kdo je plačal.

Predsednik: Ali je res, da ste 28. septembra popoldne dobili nove potne liste od Kvaternika?

Rajič: Da.

Predsednik: In kdaj so vas razdelili v dve skupini?

Rajič: Jaz sem odšel s Kelemenom.

Predsednik: Ali ste odpotovali v Pariz čez Zenevsko jezero?

Rajič: Čez jezero smo šli ob šestih zvečer in smo se dobili z drugo skupino.

Predsednik: Ali sta se ti dve skupini srečali v Thononu v vlaku?

Rajič: Ne vem kje smo se srečali, vem samo to, da smo bili na vožnji v inozemstvo.

Predsednik: Ali ste 29. septembra zjutraj prispeli v Fontainebleau?

Rajič: Prišli smo v Fontainebleau, samo ne vem kdaj je to bilo.

Predsednik: Ali ste tam iz previdnosti stopili iz vlaka in se peljali z avtobusom ter ste vas vseh pet odpotovali v Pariz, kamor ste prispeli ob desetih?

Rajič: Res je.

Predsednik: Ali vas je v Parizu Kvaternik takoj razdelil v dve skupini?

Rajič: Da, razdelili smo se.

Predsednik: Ali je Kvaternik tako uredil, da se Veličko sestane z vami v hotelu »Regina«?

(Nadaljevanje v drugi izdaji.)

Prve tekme v Ga-Pa: Hockey

Garmisch, 6. febr. AA. DNB poroča: S tekami v hokeju na ledu na olimpijskem stadionu se je začel sporni del programa zimske olimpijade. V prvi tekmi USA—Nemčija so zmagali Američani 1:0. Na Risserskem jezeru se je zamudno začela tekma med Kanado in Poljsko. Kanadčani so zmagali 8:1 (5:0, 2:1, 1:0). Tekmi med velikim favoritom olimpijskega turnirja Kanado in Poljsko je prisostvovalo 500 gledalcev.

Prvi tekmi v hokeju na ledu med Nemčijo in USA na olimpijskem stadionu je prisostvovalo 1000 gledalcev, med njimi minister za propagando Göbbels. Obe moštvi je motil hud sneg.

Med tekmo so morali večkrat očistiti teren. Igra je potekala v zelo naglem tempu. V prvi tretjini doseže USA edini gol po zaslugi Smitha, v drugi tretjini je bil boj zelo zanimiv in ogorčen, vendar golov ni bilo. Šežilo je še zmerom, tako da so morali vsak čas čistiti teren. V tretji tretjini so morali igrati celo za nekaj časa prekiniti. Po prekinitvi se je boj nadaljeval čedalje bolj ogorčeno, vendar se je Američanom posrečilo do konca ohraniti rezultat 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

Tekma v hokeju na ledu med Belgijo in Madjarsko se je na olimpijskem stadionu končala v prvi tretjini 1:1.

Senca Bela Kuna nad Madjari

Celica kominterne v Pešti razkrinkana

Kakor je »Slovenec« na kratko že poročal, so v Budimpešti razkrili komunistično gnezdo prve vrste. Policijska preiskava je do sedaj ugotovila, da gre za osrednjo vrhovno celico Kominterne na Madjarskem, ki je čisto slučajno prišla v roke pravice. Policija je namreč že nekaj tednov opazila, da komunistična propaganda po vsej državi silno narašča. Opazila je nadalje, da jo morajo voditi prvovrstni izločeni strokovnjaki. Po daljšem strogem opazovanju je končno razkrinkala vso celico in na dan prihajajo zanimive stvari. Aretirani so bili neki Kiss, ki je za časa sovjetske revolucije na Madjarskem pod Bela Kunom 1. 1920 igral vodilno vlogo, bil nato nekaj časa zaprt ter se izselil v sovjetsko Rusijo, odkoder se je zadnje mesece zopet vtihoval pod tujim imenom nazaj na Madjarsko. Oddelek za Madjarsko pri Kominterni v Moskvi vodi še vedno Bela Kun, ki je Kissa poslal na Madjarsko z natančnimi načrti, kako naj izpelje učinkovito propagando. Pri Kissu so našli kupe pismenih navodil Bele Kuna, ki pričajo, da komunisti niso imeli namena uganjati šal.

80 letnica nadškola dr. Bauerja

Zagreb, 6. febr. b. Hrvatska katoliška dobrodelna in kulturna društva priredijo v soboto, dne 15. februarja, bakljado za proslavo 80 letnice življenja hrvatskega metropolita nadškofa dr. Antona Bauerja. Sprevod bo šel po glavnih ulicah pred nadškofjski dvorec ob 18.15 zvečer. V nedeljo pa bo svečena proslava obletnice kronanja sv. očeta papeža Pija XI. Tega dne se bo zjutraj ob 8.30 darovala svečana služba božja, ki jo bo služil nadškof koadjutor dr. Stjepinac. V dvorani zagrebškega zbora se bo vršila posebna akademija z izbranim sporedom.

„Klerikalizem“ v pravi luči

Večkrat smo že zapisali, da napadi svobodomiselnega in prostozidarskega tiska na takoimenovani »klerikalizem« veljajo samo katoliški Cerkvi in samo katoliškim ustanovam. Kaj pa je katoliško, jim je tisti »klerikalizem«, ki ga tako strupeno napadajo. To pristanost svobodomiselnega tiska je spoznal tudi zagrebški »Obzor«. Takole piše:

»So listi v Jugoslaviji, ki napadajo katoliške cerkvene kroge, katoliški tisk in katoliške ustanove radi klerikalizma in pa pripisujejo prav vsaki akciji omenjenih krogov, ki jim ni po volji, oziroma, ki nasprotuje njihovim namenom. V tem prednjači belgrajski tednik »Javnost«. Ni številk tega lista, ki ne bi koga napadel zaradi klerikalizma. Kakor da išče, kako bo zopetval oziroma spletkaril zoper katoliške ustanove, katoliški tisk itd. Pri tem mu vse prav pride. Mislil iz govora nekega cerkvenega dostojanstvenika, poedini članki ali poročila katoliških listov, delo katoliških organizacij, v vsem tem najde gradivo za svojo tako imenovano protiklerikalno gonjo. Vedno pa je s sulica naperjena proti Cerkvi kot taki, bodisi naravnost, bodisi po ovinkih.

Omenjeni list piše tako baje v imenu liberalnih načel svojih izdajateljev in svojega urednika. Toda ta liberalna načela veljajo edino za katoliško Cerkev. Nikdar nismo brali, da je pravoslavno ali starokatoliško cerkev zbadal zaradi klerikalizma. S stališča liberalnih načel bi pa bilo gradiva, in še koliko, da bi pisal tudi o delu predstavnikov drugih cerkev. Ako je klerikalizem, gotovo ni omejen samo na katoliško Cerkev. Poleg tega pa je še mnogo drugih važnih pojavov, radi katerih bi »Javnost« mogla, ako je že tako kritična proti cerkvam, kritizirati delovanje predstavnikov ostalih cerkev, ne pa samo katoliške. Tofikokrat beremo v časopisih govore ali izjave poedinih predstavnikov nekaterih cerkev, o katerih bi bilo treba spregovoriti kako besedo, ne samo s stališča liberalnih načel, ampak tudi s stališča jugoslovanstva. Toda nikdar nismo brali, da bi »Javnost« ali kaka druga glasila, ki baje v imenu liberalnih načel in jugoslovanstva napadajo katoliško Cerkev, napisali vsaj eno besedo kritike v tej smeri. In ker so dejstva taka, potem je jasno, da so nagibi, ki vodijo svobodnomiselni tisk, da kritizira samo katoliške ustanove, katoliški tisk in katoliške dostojanstvenike, popolnoma drugi.«

Društveno življenje naših akademikov v Parizu

Pariz, 1. februarja.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Parizu je bilo več let v popolni krizi, katere ozadje so bile nezdružbe politične razmere v Jugoslaviji v polpretekli dobi. Zadnja leta so imeli društvo v rokah emigranti, neakademiki, zlasti tako zvani »profesionalni političarji«, katerim bi mi po domače rekli »stare bajte«. Poslednjim je šlo pred-

iz zaplenjenih spisov izhaja, da je bil predsednik vrhovne madjarske celice primarij nekega velikega budimpeštanskega sanatorija dr. Emil Weil, ki je zdravil vso višjo madjarsko aristokracijo. Ko je policija vdrla v njegovo vilo in sanatorij, je pod parketom našla celo skladišče komunistične literature, cele kupe ponarejenih potnih listov, nadalje tudi listo najboljših komunističnih agitatorjev. Tudi predpisi vseh tedensko v Moskvo odposlanih poročil o položaju na frontah so se našli pri dr. Weilu, kjer so bile skrite tudi velike vsote inozemskega denarja. Iz Budimpešte v Moskvo je torej delovala navadna redna kurirska služba. Policija je tudi ugotovila, da so imeli komunisti nalog špijonirati med vojaškimi krogi in da so imeli za ta posel na razpolago celo vrsto žensk, med njimi tudi iz tako imenovanih boljših krogov. Večina aretirancev je židovske krvi. Priskava obljubljuje še nadaljnja pikantna razkritja, posebno glede zvez, ki so jih madjarski komunisti vzdrževali z Dunajem in od tam z balkanskimi komunističnimi celicami.

vsem za osebne koristi in ambicije, ne pa za korporativne interese naših študentov, še manj pa za kakke politične ideale, katerih sploh niso imeli. Društvo se je začelo ooficijelno baviti s politikom in sicer na zelo neroden način: pošiljale so se protestne brzojavke na vse strani, našim in francoškim oblastem, kar je povzročilo prekinitev odnošajev med društvom in našim poslanilstvom. Denarne podpore društvu so prenehale in tako je bilo le-to skoraj obojeno na smrt. Od pravih akademikov ni imel nihče nobene koristi od takega vodstva. Spoznanje je prišlo šele letos: Društvo se bo reformiralo v tem smislu, da se v pravila vnese člen, po katerem se društvo kot tako ne sme baviti s politikom, in člen, po katerem se iz društva eliminirajo »stare bajte« in neakademiki. Slovenski akademiki so skupno s hrvatskimi sestavili realen program, katerega glavni zahtevi sta: 1. pravična razdelitev štipendij na vse tri jugoslovanske univerze in 2. podelitev štipendij za zlasti njihova podaljšanja samo tistim, ki jih zaslužijo. V novoizvoljeni odbor sta stopila od Slovencev Vogelnik Adolf, dr. juris, in Petré Frane, dipl. phil., ki sta že oba v Ljubljani pokazala obilo uspeha v društvenem delovanju. Sprejela pa sta odborniški mesti le s pogojem, da se izvrši reforma pravil v gori omenjenem smislu in da odbor sprejme gori omenjeni program. Ker vse kaže, da se bo tem pogojem ugodilo, smemo upati, da bo začelo društvo po letih propadanja zopet konstruktivno delati.

Belgijski marksisti v precepu

Bruxelles, 6. februarja. c. Danes je bila belgijska vlada v veliki nevarnosti, da bo morala odstopiti. Vlada je namreč na zadnji seji sprejela sklep, da bo morala podaljšati rok vojaške službe iz razlogov varnosti belgijske države. Takrat pa so socialistični ministri izjavili, da ne morejo pristati na te sklepe brez odobrenja svoje stranke. — Danes se je sestel glavni odbor socialistične stranke, ki je dal pooblastilo socialističnim ministrom, da lahko pristanejo na predloge vlade glede podaljšanja vojaške službe in v zvezanje belgijskega oboroževanja. — Znani belgijski socialistični prvak in predsednik II. internacionale Vandervelde sam zagovarja kot državni minister vojaške predloge sedanje vlade.

Nova grška vlada

Atene, 6. februarja. c. Verjetno je, da bo v soboto sestavljena nova vlada, ki bo nevarna in ji bo predsedoval še naprej Demerdzis.

Žrebanje za Davis cup

V Londonu so se dne izkrcali na tridesetleten način in v prisotnosti diplomatskih zastopnikov najvažnejše teniške trofeje vrstni red, po katerem bodo tekmovale države, ki so se prijavile. V evropskem pasu je prijavljenih 18 držav med njimi tudi Jugoslavija.

V prvi rundi bo Jugoslavija prosta; v drugi rundi se pa sreča s českoslovansko. V slednji neke zmage, se bo morala Jugoslavija pomeriti s Francijo. Prva runda mora biti v evropskem pasu odigrana do 5. maja; naslednji dve pa do 17. maja oziroma do 8. junija. Semifinale in finale pa do 10. junija in do 18. junija.

Končna odločitev, kdo si bo letos pribral Davisaov pokal, bo padla od 25. do 28. julija v Wimbledonu.

Dunajska vremenska napoved. Oblačno, precejšnja razjasnitev, nekoliko mrzleje,

V Garmisch - Partenkirchen

Središče mednarodnih športnih izbrancev - Zadnji treningi

Garmisch-Partenkirchen, 5. febr.

Štirje smo se zbrali v torek zvečer na ljubljanskem glavnem kolodvoru, v Kranju se nam je pridružil peti, na Jesenicah pa še šesti. Vsi opremljeni z dileami, tako da so nas ogledovali že takoj v Ljubljani, češ, kam pa gredo ti ljudje, ko pa kraljuje pravcata pomlad v naših krajih. Toda naša pot nas je peljala v Garmisch-Partenkirchen ali na kratko v Ga-Pa, na IV. zimске olimpijske igre, ki se slovesno odvijajo morda ravno sedaj, ko čitate te vrstice. Tudi od tod so prihajala zadnje dni izredno neugodna poročila o vremenskih prilikah, saj je deževalo, vsa pokrajina v Ga-Pa ter njena okolica pa je bila takorekoč zelena. Le mala in velika olimpijska skakalnica se je lesketala v snežni odeji, za katero so navozili ogromne količine snega, ki so ga vse dni umetno vzdrževali.

Pot je potekala kaj hitro, saj se človek tudi v družbi poročevalcev in fotografov včasih dobro počuti. Po formalnih carinskih revizijah na naši in avstrijski meji smo po prijetnem kramljanju kmalu zadremali, dokler nas ni zbudil rezek glas revizijskega organa v Solnogradu. Tu pa stvar ni šla tako gladko, kot smo si predstavljali. Sicer sem poznal ta postopek še od lanskega potovanja v Ga-Pa, vendar smo vsi mislili, da bomo tako poceni skozi prišli kakor zadnjič naši tekmovalci. Toda motili smo se: kdor je imel kaj nemškega denarja v gotovini, je moral hoteč nočeti v carinski uradi, kjer je prejel neko potrdilo. Prav prijetno to sicer ni bilo, kajti ura je bila tedaj pol petih zjutraj, pi-

pogledu v Ga-Pa boljše. In ker sneg še vedno po malem naletava, se je tudi prireditelj rešil velikanjskih skrbi. Snega v dolini trenutno še ni veliko, a vendar toliko, da se da za silo smučati.

Na kolodvoru v Ga-Pa je ob prihodu našega vlaka vladalo pravcato vrvenje. Istočasno so prišli še drugi vlaki, tako da smo se jedva prerinili do izhoda. Vse mogoče jezike smo slišali že takoj na kolodvoru in na vse mogoče načine so napravljeni posamezniki. V tem pogledu prednjači neži spol, ki ga včasih kar težko ločijo od moških. Slika je izredno pestra, četudi so nekateri v resnici precej neokusno napravljeni. Na drugi strani pa je zopet treba priznati, da so današnji športniki izredno iznajdljivi. Moda pa ima pri celi stvari — kakor običajno — še vedno glavno besedo.

Prva naša pot (nas poročevalcev namreč) je bila k glavnemu poročevalskemu stanu. Le-ta ima svoje prostore nedaleč od kolodvora, v nalašč za to zgrajenih lesenih barakah, ki zavzemajo precejšen kompleks v Ga-Pa. Ogromen aparat je to in organizacija izvrstno funkcionira. Vsakdo je na svojem mestu hitro odpravljajo posamezne poročevalce, katerih se je zbralo nad 400. Lista dopuščenih poročevalcev pa predvideva samo 318 listov, med katerimi je tudi »Slovenec«. Po izvršenih formalnostih sem se takoj podal v glavni stan naših borec-smučarjev. Je to »Pension Helenec«, lepa vila blizu centra Ga-Pa, raz katero palopa poleg nemške tudi naša državna zastava. Krepko smo si stisnili roke tako z vodstvom (Gnidovec in Kunstelj) kakor s fanti, ki vse dni prav pridno trenirajo. Boter

hata pa je med snežnim metežem precej ostra burja. Seveda sem moral tudi jaz izstopiti ter si poiskati tozadevno potrdilo.

Sneg je na vsej poti od Področja do Solnograda in dalje do Monakovega in Ga-Pa samega precej močno naletaval. Ze v naši lepi Gorenjski smo opazili v nižinah tenko snežno plast in vse okoliščine so kazale, da bo tudi pri nas kmalu zapadel tako težko pričakovani sneg. Morda ga že imate toliko, da bodo vsaj najbolj navdušeni smučarji lahko prišli na svoj račun. Pa še nekoga bi skoraj pozabil: naša nadvse navdušena smučarka, naša Minca iz Mojstrane, se je naenkrat pojavila na Jesenicah v našem vagonu. Ker ni bilo prostora pri nas, se je s svojo družbo preselila v drugi voz in potem smo se zgrešili in šele v Ga-Pa smo se zopet dobili. O ko bi videli, kako veselje je bilo med našimi fanti-smučarji, ko jih je prišla pozdravit v njihov glavni stan.

Po zadnji carinski reviziji na avstrijsko-nemški meji smo se oddahnili, češ sedaj bomo imeli pa mir. Toda na povratek se nismo smeli spomniti, ker bi bili sicer ves čas olimpijskih iger slabe volje. Po dveurni vožnji smo dospeli v Monakovo, ki je popolnoma v znamenju olimpijskih iger. Tako pri izhodu na glavnem kolodvoru se dokončuje velik in lep slavolok, v vsaki trgovini, gostilni, banki itd. pa dobijo napis: »Willkommen!« s petimi olimpijskimi krogi. V Monakovem in njegovi okolici je bilo neprimerno manj snega kakor v Solnogradu, vendar smo se tolažili, da bo v tem

jim sploh ne pusti mirovati in on je nekak familijski oče cele naše tekmovalne ekipe, kateri daje navodila, jo bodri in navdušuje. Toda fantje se zavedajo svoje dolžnosti in hočejo z uspehi pokazati svoji domovini, ki jih je poslala semkaj, hvaležnost s tem, da bodo napravili vse, kar se sploh napravi da.

Takoj po obedu so se podali tekmovalci za kombinacijo (18 km in skoki) na malo olimpijsko skakalnico trenirati. Tudi moja malenkost se je v spremstvu g. Gnidoveca podala v olimpijski smučarski stadion. Ob 2 popoldne, ko so se trening-skoki pričeli, so bili poleg naših fantov zbrani skakalci drugih narodov v zelo velikem številu. Radi reda so opremili vsakega skakalca s startno številko in starter da znamenje za začetek. Prvi skok je bil pri vseh zelo kratek, ker ga je hotel očitno vsakdo izvesti lepo in sigurno. Največjo pozornost so vzbujali tudi topot Norvežani, vendar so Japonci prav malo zaostajali za njimi. Njihovi predkloni in drže so presenetile. Tudi nekateri Finci so izborni skakali. Kaj pa naši fantje? Dobro so se držali. Skakali so med 45 in 50 m (sploh je bil dosežen najdaljši skok pri tem treningu 55 metrov) in tudi pri njihovih držah je bilo opaziti velik napredek. Ampak kar je glavno: naši fantje danes že tako skakejo, da jih ni treba biti drugih sram. Saj so se morali še prav pred kratkim v taki konkurenci kar poskriti. Danes so pa med največjimi »kanonci« sveta tako skakali, da jih je bilo veselje gledati.

I. K-er.

Olimpijski ogenj je zaplapolal

Garmisch-Partenkirchen, 6. febr. Kr. Baš kar je bila končana svečana otvoritev IV. olimpijskih iger v velikem stadionu v Ga-Pa.

Pred otvoritvijo

Dasi je bila otvoritev napovedana za 11. uro, a so se že vse predpolodne zbirale v stadionu ogromne množice ljudstva. Glavni vhod je bil podoben kralju, skozi katerega je kakor ogromna reka drlo ljudstvo vseh evropskih narodnosti. V tej živi reki so se posamezniki popolnoma izgubili. Ogromni stadion je bil skoraj poln in ne more se zaenkrat niti približno reči, koliko je bilo ljudstva. Množica je bila dobesedno nepregledna. V ostalem je padal nalahno sneg in nad stadionom je ležala tanka megla.

Nekoliko pred 11. uro se je pripeljal pred stadion državni kancelar Adolf Hitler. Med neprestanimi ovacijami se je podal proti častni loži, kjer je zavzel mesto na odru. Kakor hitro se je Adolf Hitler vzravnal na svojem mestu, in ko je godba odigrala nemško himno, so skozi glavni vhod vkorakale prve ekipe na olimpijadi sodelujočih narodov.

28 narodnosti prihaja

Prvo je vkorakalo moštvo Grčije. Z zastavo na čelu je zavila reprezentanca, opremljena enotno in izredno okusno, proti častni loži, proti kateri je zastavonoša pri mimohodu povslel zastavo. Nato je zastavo zopet dvignil in reprezentanca je odkorakala po stadionu na določeno mesto. Enako

so ji sledila vsa ostala moštva. Jugoslovansko moštvo je bilo približno sredi spreveda, za japonskim in pred kanadskim moštvom. Enotna oprava z lepimi grbi na prsih in enakimi čepicami ter postavni fantje sploh so občinstvo zelo navdušili. Bili so deležniki velikih ovacij. Vsega je vkorakalo 28 narodnosti. Sprevod je zaključilo nemško moštvo, ki mu je načeloval vodja nemškega sporta von Teichmann und Osten. To moštvo je bilo tudi številno najmočnejše. Razumljivo je, da ovacije nemškemu moštvu dolgo niso polegale, ker večino občinstva v stadionu tvori seveda nemška narodnost.

Vitez pl. Halt

predsednik organizacijskega odbora IV. olimpijskih iger, je po vkorakanju narodnosti nagovoril državnega poveljnika Hitlerja, častne goste, svoje sodelavce pri organizaciji olimpijskih iger, moštva sodelujočih narodnosti in navzoče prispele množice:

»Gospod državni predsednik, gospod predsednik stalnega olimpijskega odbora, dragi moji tovariši, dobrodošli olimpijski gostje! Doletela me je visoka čast, da Vam v imenu odbora za organizacijo IV. olimpijskih iger izrekam pristočno dobrodoščilo! Naš odbor, ki je združen v najbližjem sodelovanju z vsemi oblastmi, posebno z županom mesta Garmisch-Partenkirchen, je vložil vse svoje moči v to, da se izvedejo olimpijske igre v onem okvirju, kakor je to za olimpijado, kakršna bo sedaj otvorjena, primerno. Sedaj ste, dragi naši olimpijski gostje, zbrani tukaj iz vseh delov sveta, da prisostvujete svečani otvoritvi teh olimpijskih iger. Zastopniki

28 narodnosti čakate na tako nestrpno pričakovani trenutke, da otvori naš državni predsednik olimpijado. V par minutah bo zaigrala olimpijska godba, v par minutah bo zagorel olimpijski ogenj in v par minutah bo olimpijski zvon ponesel po vsem svetu vest, da se začnejo v nemškem mestecu Garmisch-Partenkirchenu četrti olimpijske igre. V tem svečanostnem trenutku imam čast zahvaliti se vsem poštovnim sodelavcem in tovarišem za večletno delo, ki ga je zahtevala priprava za IV. olimpijske igre.

Sedaj pa, dragi tovariši in tovarišice iz vsega sveta, pripravite se na olimpijske tekme!

Nato se je vitez von Halt obrnil proti kancelariu Adolfu Hitlerju in dejal:

»Prosim Vas, naš vodja, proglasite olimpijske igre za začete!»

Hitler otvarja

Bilo je točno ob 11.40, ko je nemški državni poveljnik Adolf Hitler, visoko vzravnal na odru častne lože in oblečen v narodnosocialistično uniformo, dejal:

»Proglasim četrti olimpijske igre 1936 v Garmisch-Partenkirchenu za otvorjene.«

Med tisočeri »Heil«-klici je godba zaigrala olimpijsko himno, vse se je postavilo v »pozor« in obstalo tako, dokler himna ni bila odigrana.

Olimpijski ogenj, zastava, salve...

Med tem so na levi strani častne lože pod malo skakalnico že zažgali olimpijski ogenj, na desni pod veliko skakalnico se je visoko dvignila olimpijska zastava, vmes pa so neprestano v določenih presledkih padale salve iz vojaških pušk. Vse to je trajalo kake pol minute.

Pismonošo je povozil vlak

Tragična smrtna nesreča na ljubotemskem kolodvoru

Ljutomer, 6. februarja.

Snoči točno ob pol 7 se je na kolodvoru v Ljutomeru pripetila težka nesreča, ki je zahtevala življenje 30 letnega Jakoba Potočnika, mestnega pismonoša. Imenovan je bil skozi 25 let uslužben kot zvičanik na ljubotemski pošti. Včeraj je bil pri odpravi večerne pošte neverjetno nervozen. Doma je svojemu bratu še dejal, hoteč mu pokazati, kako se vodi evidenca poštinih vreč: »Pridi, da boš videl, kako se ta posel opravlja, če mene veš ne bo.« Ko je z voznikom pripeljal pošto je že med potjo skočil z voza, zagnal pošto na dvokolnico in jo peljal proti tretjemu tiru. Vlak, ki sprejema pošto, stoji zjutraj na tretjem zvečer pa na drugem tiru. Ko je Potočnik nervozno pripeljal voz proti tretjemu tiru, je privzel radgonski vlak, katerega zaradi silnega vetra najbrže ni slišal. Bil je teh vlakov tuji varen, saj je opravljal službo na kolodvoru že 25 let. Strojvodja je v zadnjem trenutku kričal na njega, pa je bilo že prepozno. Zgrabila ga je lokomotiva in

ga vrgla nazaj tako nesrečno, da je pri padcu dobil smrtne rane na glavi. Ima tudi stisnjen prsni koš, desno roko dvakrat, levo pa enkrat zlomljeno. Lokomotiva ga je vlekla s seboj kakih 13 metrov. Zaradi težkih ran na glavi in notranjih poškodb je nesrečni uslužbenec takoj na mestu umrl. Po komisijskem ogledu so ga pripeljali domov. Pogreb bo d. nes popoldne ob 4.

Rajni pismonoša Potočnik je bil domačin iz Ljutomerja. Bil je zelo priljubljen, vsak otrok ga je poznal. V službi je bil gotovo eden najvestnejših uradnikov. Zapuščec ženo in dva otoka, eden od teh obiskuje 4 g mrazijo v Subotici, drugi pa 4. razred ljudske šole. Nesrečni družini naše sožalje!

Tako ima sedaj naša pošta namesto šestih samo še tri pismonoše. Dva sta v zadnjih dveh letih umrla, eden pa je bil upojojen. Upamo, da bo poštna uprava zadevo uredila tako, da ne bo trpela dostava pošte.

Cestna dela v metliškem okraju

Ni še dolgo, kar smo brali v »Slovenec«, da se je cestni odbor v Metliki obrnil na kr. bansko upravo v Ljubljani s prošnjo, da se popravi cesta čez Repico pri Drašičih. Ni nimamo proti temu, če nekateri žele imeti lepo, položno cesto do svojih vinskih gor. Toda mislimo, da je edino pravilno, da se vršijo cestna dela najprej tam, kjer je največja potreba.

Najslabša, najbolj strma in polna ozkih ovinkov je v metliškem okraju cesta Metlika—Radovica. Za popravilo te ceste so se delali načrti že pred vojno. Potem pa je akcija popolnoma prenehala. Ob tej cesti, oziroma v njen radij spada 5 velikih vasi s ca. 1000 prebivalci, vsa bivša občina Radovica, ki se gospodarsko naslanja na Metliko. Tam je kolodvor, uradi, trgovine; mlini leže ob Kulpi. Ves stavbni in strešni material za popravila in zidave poslopij je treba zvoziti z doline. Koliko trpi živina in ljudje! Ljudje po pravici pričakujejo, da se bo po tolikih letih tudi njim kaj naklonilo od javnih del, da se bo tudi ta kraj zvezel s svetom. Upravičeni so v svojih željah in zahtevah, ker se

je drugod že veliko trošilo in najpotrebnejše tudi popravilo. Kakor je razvidno iz poročila kranjskega deželnega odbora o cestnih delih, se je l. 1911 popravila razširila in znebila klancev cesta Metlika—Draščiči—Vidošiči—Repica. Stala so takrat ta dela 86.000 zlatih kron. Cesta Metlika—Božakovo je v zadnjih treh letih bila popravljena čez Vejar in pri Božakovem. Da so ta dela stala stotoseč dinarjev, je znano vsakemu. Če greš skozi vas Lokvico, boš videl velik kos popolnoma nove ceste pod vasio. Radovski kot je zadnji, a zato bo sedaj neprestano drežal, da pride do dobrih cest, ki jih drugod že imajo. Krašnji vrh, vas s 37 hišnimi številkami, sploh z nobeno cesto ni v zvezi.

Novemu cestnemu odboru v Metliki priporočamo, da ima pri svojem delovanju samo resnične, nujne potrebe ljudstva pred očmi in dela samo pod tem vidikom, pa gotovo ne bo nikdar čezeni kake pritožbe. Našega člana banskega sveta gosp. Jožeta Nemanica pa prosimo, da našo zahtevo podpre na bodočem banovinskem zasedanju.

Glas iz Radovice.

Januarjev rekord v padavinah

Ljubljana, dne 6. februarja.

Leto 1936 je v vremenskem oziru povsem normalno. Vrste se viharji; grmi, pada ponekod toča, po drugih krajih snéži, toda Ljubljanska ravnina je obvarovana pred snegom, dočim je venec hribov naokrog globoko nizko odet v snežno odejo. Letošnji januar je pač dosegel velik rekord v padavinah. Januarja je padlo 276,8 mm dežja, kar pomenja ogromno množino vode, namreč 2.768.000 hl po meteorološkem računu. Tako velike množine padavin še ni padlo 100 let in je ne navajajo stari od l. 1853. Izirajoči vremenski zapiski. Pregled padavin za zadnjih deset let podaja zanimive podatke. Tako je l. 1926. januarja padlo 59,8 mm v 15 padavinskih dneh, leta 1927. v 16 dneh 150,6, l. 1928. v 9 dneh 48, l. 1929. v 10 dneh 73,9, l. 1930. v 12 dneh 59,2, l. 1931. v 15 dneh 87, l. 1932. v 7 dneh 84,4, l. 1933. v 15 dneh 52,1, predlanski v 16 dneh 65,4 in lani v 15 dneh 53,3 mm. Letošnji januar pa je v padavinah, kakor videti, odnesel rekord. Po mnogih krajih na Gorenjskem in tudi na Notranjskem je bilo še več padavin — do 300 mm.

Stavka v Stanoškem končana

Maribor 6. februarja.

V ponedeljek 3. februarja se je končala stavka rudarjev v premogokopu Stanovski pri Poljčanah. Vseh 120 rudarjev se je zopet vrnilo na delo ter obratuje rudnik zopet v prejšnjem obsegu. Podjetje je izplačalo rudarjem zaostale mezde za mesec november, za december bodo izplačane v teku tega tedna, za januar pa v roku 14 dni, ko pride v Stanovsko eden od lastnikov g. Ključenko iz Zagreba.

Zopet dva požara na Dravskem polju

Preteklo nedeljo so imeli na Dravskem polju zopet dva požara in sicer je zgorelo poselniku Antonu Lesniku v Rošnji obč. Slovenjgradec gospodarsko poslopje z vsemi poljskimi prideiki in gospodarskim orodjem vred. Vzrok požara se ni dal dognati, misli se pa, da je kak tujec v skednju prenočil in iz ne previdnosti ogenj zanel, ker je bil domači pes tisto noč izredno nemiren. Da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja, je zasluga domačih gasilcev, ki so požar omejili in ogenj pogasili. — Istočasno je gorelo tudi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Požar je izbruhnil v gospodarskem poslopiju poselnika Janeza Petka. Gospodar-

KINO UNION Telefon 22-21
Danes poslednje ob 16., 19-15 in 21-15 uri
Origita Heim v prekrasnem družabnem filmu po
odratnem komadu OSKARJA WILDE-a
Idealni soprog Kot dopolnilo:
Olonki iz
pere »Carmen«, poje slavnj baritonist Domgraf
Faschender. — Nov evčni ednik

Prisega

Pred častno tribuno so se nato v polkrogu zbrali praporščaki vseh sodelujočih narodnosti. Tudi pred oder pa sta nato stopila nemški praporščak in nemški tekmovalac Willy Bogner. Bogner je nato dvignil desnico, z levico pa je prijel olimpijsko zastavo ter izrekel olimpijsko prisego:

»Prisegam v imenu vseh tekmovalcev, da bomo pri olimpijskih igerah pošteni borci, da se bomo borili v viteškem duhu v čast domovine in slave športa.«

Moštva odhajajo

Nato so se vsi zastavonoše z Willy Bognerjem na čelu podali nazaj na svoja mesta. Vsa moštva so nato čakala na znak za odhod. Končno je zaigrala godba, korakati so začeli najprej Grki, za njimi pa v primernih razdaljah ostale narodnosti. Okrog pol ure je trajalo, da so odšli pri izhodu zadnji četverstopi nemškega moštva.

Nepregledne množice pa so se razkropile po mestu, da se popoldne snidejo zopet na drsalnem stadionu, kjer bo prva olimpijska hokej-tekma med Ameriko in Nemčijo. Vendar je stadion daleč premajhen, da bi mogel sprejeti vse vse gledalce in zato je pričakovati velikega navala na blagajne. Zatrjujejo pa, da so vse vstopnice že razprodane.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzmite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Razstava angleških fotografij

Ljubljana, 6. februarja.

Naša javnost je v zadnjih letih vedno bolj poučena o kulturnem in gospodarskem življenju Anglosaksoncev, kar je pretežna zasluga marljivega Angleškega kluba v Ljubljani, ki z zgledno vneto skrbjo za medsebojno spoznavanje. V vrsto takih prizadevanj moremo prišteti tudi sedanjo razstavo, ki je bila danes popoldne odprta v Jakopičevem paviljonu.

Razstavo angleških fotografij je organiziral »Britanski odbor za odnose z zunanjim (to je neangleškim) svetom« v Londonu. Ta razstava je bila dosedaj že v Sofiji, Beogradu in Bukarešti, iz Ljubljane pa se bo preselila na Dunaj, v Prago in v Budimpešto. Razstava obsega 86 lepih fotografij velikega formata, ki so jih posneli oficijelni fotografi najbolj uglednega angleškega lista »Times«. Kdor ve kaj pomeni po širnem angleškem imperiju ter tudi v drugih državah angleški list »Times«, ta ve tudi, da pomenjajo te slike angleški okus da predstavljajo angleško mentaliteto ter angleški način gledanja na realni svet. Slike so prav za prav nekaj povprečen vpogled v bitje in življenje britanskega imperija ter marljivega angleškega naroda, ki živi v njem.

Angleško društvo, ki je prevzelo organizacijo razstave v Ljubljani, je k današnji otvoritvi povabilo mnogo odličnega občinstva, tako zastopnike oblasti kakor raznih korporacij in sorodnih prosvetnih društev. G. n. na je zastopnik banovinski svetnik Borštner, mestnega župana pa načelnik prosvet. oddelka dr. Mole. Razstavo je otvoril predsednik angleškega društva dr. Ferdinand Majaron s primernim nagovorom, nakar so si obiskovalci ogledali razstavo. Razstava zavzema dve sobi Jakopičevega paviljona. Občinstvu priporočamo obisk te razstave, zlasti ker so slike po svoji kakovosti in tehniki, aasti pa po umetniškem čutu avtoriev na višini.

Drobne novice

Koledar

Petek, 7. februarja: Romuald, opat; Julijana, vdova. Ščip ob 12. 19. ur. — Heischel napoveduje sneg in dež.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v sredo umrl g. Anton Dermota, poštni ekspeditor v pokoju. Pogreb bo danes ob 5 popoldne. Naj v miru počiva! Zaljubljeni naše iskreno sožalje!

Osebnosti

Imenovanje cestarja. Za banovinskega cestarja pri okrajnem cestnem odбору v Ljubljani je bil postavljen Matevž Černjavič.

Pri odebelelosti

stalna uporaba naravne

Franz-Josefove

grenke vode uspešno draži delovanje črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. št. 1385, 23. V. 35

Razrešen občinski odbor. Bred dravske banovine je razrešil občinski upravni odbor Sv. Lovrenca na Dravskem polju: vsi občinski odbor. Revizija je namreč ugotovila neurednosti v občinskem poslovanju. Tudi ta odbor je bil iz vrst JNS.

Dobrodelne znamke. Zdravstveno stanje med poštnimi uslužbenci se slabi iz dneva v dan. Malokomu je znano, da boleha na raznih boleznih okrog 70% tega osebja. Po utrdni statistiki je med njimi 45% tuberkuloznih. Da se to stanje omili, so potrebni nujni ukrepi. Zdrženje uradnikov p. t. t. stroke je v to svrhu začelo akcijo in si nadelo nalogo postaviti za tuberkulozne tovariše gorsko okrevališče. Nadelo si je plemenito nalogo omogočiti temu osebju, ki poleg tega še opravlja naporno in odgovorno službo zdravljenje v čistem gorskem zraku. Materialno stanje vseh uslužbencev pa je tako, da kljub vzajemnemu naporu ni v stanju izvesti te naloge, ki bi potrebam ustrezala, zato se obračamo s prošnjo na naslo žirno javnost, da nas v tem pogledu podpre. Zdrženje uradnikov poštne stroke je radi tega z dovoljenjem poštnega ministrstva izdalo dve seriji znamke po 1 din in po 50 par, katerih izkupicek je namenjen za zidavo gorskega okrevališča v Sloveniji. Znamke se poleg redne pristojbine lahko lepijo na vse poštne pošiljke. Prosimo, kupite vsaj nekaj znamke, ki jih dobite pri okencih vseh pošt. Za vsak tudi najmanjši prispevek vam bomo hvaležni, zlasti pa oni uslužbenici, katerim je okrevališče namenjeno.

Deset mašnih daritvenih pesmi. (Za darovanje. Svet in po povzdigovanju) Ponatis I. zbirke mašnih pesmi z novim datovanjskim besedilom: za mašni zbor priredil Stanko Premrl. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena part. 16 din. glas. po 5 din. — Po navodilu našega knezoškofa, naj bi bili mašne spevi spojeni z glavnimi deli sv. maše, oziroma kot tolači molitve, ki jih mašnik molji pri sv. daritvi. V to svrhu bodo pričujoči napravi izborni služili našim cerkvenim zborom, katerim te speve prav toplo priporočamo. Vrniki bodo ob teh napetih lažje sledili glavnim delom sv. maše in bolj prisostvovali najsvetejši daritvi.

Za gospode in dame
NAŠ CAJ naj vzame
gospodinja za goste
visoke in preproste.

Naše ptičice na razstavi društva Gorenjski rejec malih živali v Kranju v dne 2. in 3. febr. t. l. so podale nov dokaz o vnetem delovanju našega gorenjskega društva rejcev malih živali v Kranju. Če pri vstopu v razstavno dvorano je človek kar stmel, ob pogledu na toliko lepote, zbrane v raznobarnih in lepousnih ptičkih, ki so izvrgli iz se oglasili iz prepletk kletk raznovrstne oblike in izdelka. Med bujnim zelenjem so se vrstile kolekcije leporumenih kanarčkov, v posebnih gajbica, ki so se pa spreletavali krasni kitajski slavci in drobčkani japonski golobčki, ki seveda niso prav nič v sorodu za našimi golobi. Poleg kalifornijskih prepelc so se vrstile neštete vrste lep barvnih malih papig skobčev ali tigric imenovanih itd., itd. Razstava, ki je bila okusno prirejena, je bila otvorjena v nedeljo ob 9 popoldne ob navzočnosti zastopnikov mesta Kranja, podpredsednika Zveze društev rejcev malih živali v Ljubljani, g. Kelnarica, društvenega odbora in številnega občinstva, ki je oba dni prav pridno obiskovalo prireditelje in se navduševalo za kratek pevec. Z dohodki podobnih razstav bo društvo stalno skrbelo za ptičje v zimskem času s krmo v nalašč za ta namen prirejenih hišicah, ki so razpostavljene po mestnih parkih. Plemeniti nagib društva Gorenjski rejec malih živali v Kranju naj bo vzgled vsem, da po svojih močeh podpirajo take akcije v vsakem času in vsepovsod.

Nad 61.700 kg sodnih aktov v lanskem letu. Evropejska spremila polja papirja od rojstva tja do hladnega groba, je pred leti pristavil neki Kitajec, ko so mu oponašali, kako se Kitajci vedejo pri jedi. Res povsod je nagromadenih velikanskih kopie spisov o posamezniku in tudi o skupinah človeštva. Ogromno je bilo sodnih spisov lani v Sloveniji. Po podatkih apelacijskega sodišča v Ljubljani so 4 okrožna sodišča lani zaznamovala 14.771 važnejših poslov, po domače spisov, ki se nanašajo na izvršbe, civilne pravde, menične tožbe, prizive, kazenske zadeve, tako polnoletnikov, kakor maholetnikov, tiskovne pravde, obtožnice in še druge sodne posle. Okrajna sodišča v Sloveniji pa so lani zaznamovala 231.150 raznih poslov. Torej je bilo lani pri omenjenih sodiščih skupaj 246.921 aktov, ki tehtajo najmanj 61.730 kg, če računamo za vsak spis le četrti kg. Mnogi akti so zelo debeli in tehtajo tudi po 20 in še več kg.

Po hribih in dolinah leži izvrsten sneg — pršič, ki omogoča res prav dobro smuko. Da pokaže našim smučarjem pot v kraljestvo zime, je Zveza za tujski promet v Sloveniji, izdala praktično pregledno karto smučških terenov v dravski banovini, ki jo je izdelal g. Oskar Delkin. V tej karti so označene vse oskrbovane in neoskrbovane koče in planinski domovi, tako da je izletnikom smučarjem orientacija in izbira zelo lahka. Karta se dobi pri »Putniku« v Ljubljani in njegovih podružnicah.

Tablice za dimenzioniranje armiranega betona po novih predpisih. Izšle so priročne tablice za dimenzioniranje armiranega betona po

novih predpisih, ki jih je izdelal ing. Klopčar. Tablice so priključene izvleček dopustnih napetosti betona in železa in sestavek uporabljenih enačb. Izdaja je zelo pregledna in priročna, ker so vsi podatki za vse potrebne napetosti betona in železa zbrani na eni sami tablici. Nabavna cena je nizka. Kom. založba pri NOVI ZALOŽBI v Ljubljani.

Ljubljana

Pevci »Ljubljanec« se naprošajo, da se danes popoldne udeležijo pogreba f. inž. Alojzija Pikla. Zberemo se ob 3.15 na Vidovdanski cesti pred hiralnico. Pevovodja.

Kako naj danes presojamo okultizem? je naslov predavanju na nočnejem prosvetnem večeru, ki bo ob 8 zv. v verandni dvorani hotela Union. G. kanonik prof. Josip Šimenc nam bo podal najnovejše uspehe in neuspehe telepatije, poročal bo o skrivnostni medialnosti tako, da bomo tudi o tej skrivnosti na podlagi znanstvenih dokazov obveščeni. Predavanje bo opremljeno tudi s skriptičnimi slikami iz paranormalnega sveta. — Predprodaja vstopnic: Prosvetna zveza, Miklošičeva 7.

Prosvetno društvo Ljubljana-mesto sporoča, da predava drevi ob 8 v dvorani hotela Miklošič na rednem sestanku podpravnatelja g. Erce o denarju — vprašanju, ki mora danes sprito raznih govoric o inflaciji vsakega zanimati. Vsi prisrčno vabljeni!

Klasična opereta »Boccaccio«, ki je imela v Stritofovi prireditvi z našo priljubljeno primadono go. Zlato Gavellovo velik uspeh, se ponovi v nedeljo popoldne za Bolniški fond združenja. Opozorjamo, da se bodo pri tej predstavi peli novi kupleti. Cene so od 30 Din navzdol.

Gledališki oder v Rokodelskem domu. Na svečnico, dne 2. febr., so uprizorili na tem odru veseligr »Kdor se poslednji smeje...« Priredil je to igro s petjem v 4 dejanjih Fr. Majdič, vodil pa g. R. Ganoni. Vsebinsko je to zgodba o stricu Bejancinu, ki prihaja na dom svoje sestre kot skromen, reven mož, ki ga vprav zaradi tega gledajo postrani. Ko pa obogati s srečko, pa ostrni vsa družba in mu prične peti hvalo. V veseligrji je vrsta lepih zapletenih prizorov, ki te razvedrijo v dno srea in duše. Prav tako so vsele tudi vložene pesmi, ki jih pojeja gđe. Kačičeva in g. Čestnik. Igralci in igralko so se v svojih ologah tako odlikovali, da je bilo le težko najti pomanjkljivosti. Zato ni čuda, da se je ta oder tako priljubil pri občinstvu, ki tako marljivo obiskuje predstave. Glede izbire iger pa priporočamo, naj pride skoraj na vrsto kaka že znana ljudska igr. morda katera izmed Vinčarjev. Mislim, da je sedaj že čas, da pridejo narodne igre zopet na vrsto. V nedeljo, 9. febr. zvečer ob pol 8, pa bomo videli na tem odru predpustno veseligr »Kurentova nevesta«. Gr.

Zanimivo predavanje

Pravilni uporabi panchromatskega fotografskega materiala

se bo vršilo v petek, 7. t. m. v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti ob pol devetih zvečer. Predaval bo strokovnjak tvr. Gewaert. Vstop prost.

Kino Kodeljevo igra danes in jutri »Princezo Turandot« in dopolnilni film z Greto Garbo.

Danes ob 16 na Bregu 8 naj si gospodinjice ogledajo kuhanje obeda na električnem štedilniku. Vstopnine ni.

Ugotovitev. Poslovodja tovarne »Pekatec« v Ljubljani g. Joško M. Dolničar ni identičen z Jožkom Dolničarjem, ki je bil v zvezi z Bečevco afero obtožen in oproščen.

Samoumor Emila Klobčaverja. V sredo popoldne okrog petih je prišel v neko ljubljansko prenočišče znani ljubljanski obrtnik Emil Klobčaver, lastnik mehanične delavnice v bežigradskem okraju Priporočeval je, da prihaja iz Maribora, da pa je zelo utrujen. Hotelirju je povedal, da bi rad kakšne tri ure spak. Klobčaver se je zaklenil v sobo ter ga ni bilo na spregled. Danes okoli 2. pa se je ljudem le čudno zdelo, da Klobčaver tako dolgo spi ter so s silo odprli vrata v spalnico. Našli so Klobčaverja mrtvega. Klobčaver je namreč natresel v porcelanasti umivalnik oglja in ga zažgal ter na postelji vdihaval strupene pline. Posoda se je pri tem razpočila ter padla na tla tako, da je preproga na tleh in približno 1 kv. meter lesenih tal pregorelo. Sreča v asrečje se vrstila, da je ogenj sam od sebe ugasnil. Ko je bil samomor odkrit, je prišla policijska komisija, ki sta jo tvorila zdravnik dr. Loznar in dežurni uradnik Florjan. Komisija je odredila prevoz trupla v mrtvašnico. — Pokorni Klobčaver se je rodil l. 1884. v Ljubljani. Zapuščal ženo in šest nepreskrbljenih otrok. Njbrže je vzrok samomora v njegovih gnutnih razmerah.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani se danes preseli s svojo pisarno iz Trgovskega doma v nove večje, najmodernejše prirejene prostore v palači Ljubljanske kreditne banke, Tyrseva cesta 11b, 11. nad. Danes in jutri, v soboto, bo poslovanje omejeno samo na nujne zadeve, od ponedeljka, dne 10. t. m. dalje pa bodo že zopet vsi oddelki redno poslovali v novih prostorih.

Beg kazenjena iz bolnišnice. V noči na večer je iz bolnišnice pobegnil znani ljubljanski potepuh in tat Viktor Hočevar. Hočevar je bil pred kratkim obojen na nekaj mesecev ječe, v ječi pa je zbolel ter je moral v bolnišnico. V bolnišnici je pustil nekako poslovilno pismo, o katerem pa je policija prepričana, da je skušal z njim potegniti oblasti za nos, češ, da je v obupu skočil v Ljubljano.

Iz policijske torbe. Nekli 20-letni brivski pomočnik se je zadnje čase preživljal s kupovanjem in prodajanjem vreč za nekega trgovca. Zaslужil je le malo, zato pa se je v eni prejšnjih noči skril v skladišče svojega gospodarja, zmetel skozi okno okoli 15 vreč ter jih potem podnevi prodal istemu trgovcu. Ta mu je vreče res plačal, jih pa takoj spoznal kot svojo prejšnjo lastnino ter je zato brivca ovalil policiji. Policija je mnenja, da je dečko že večkrat napravil podobno tatvino in goljufijo obenem. — Neki A. S. je bil aretiran, ker je ukradel neki branjevki na trgu ročni voziček ter ga takoj nato prodal. Policija je zaplenila voziček, tatu, ki je v kriminalu že dolgo zapisan kljub svojim 25. letom, pa izročila sodišču.

Samoumor v Gruberjevem prekopu. V torek dopoldne so delavci mestne klavnice opazili, da plava po Gruberjevem prekopu truplo neznanega moža, ki je bilo oblečeno v dolgo črno suknjo, podvečeno s kožuhovino. Delavci so poskušali truplo izvleči iz vode, toda ker je bila voda zelo visoka in deroča, se jim to ni posrečilo. Očitno

gre za samoumor neznanca. Ljubljanska policija je o stvari obvestila že razne orožniške postaje, vendar se do sedaj ni posrečilo, da bi ugotovili identiteto neznanca.

Maribor

16. februar - velik dan

Maribor, 6. februarja.

Prihodnjo nedeljo, dne 10. februarja bo Maribor proslavil dva velika dogodka: obletnico kronanja sedanjega sv. očeta Pija XI. in spomin 1050 letnice smrti slovanskega apostola sv. Metoda. Proslava bo cerkvena in izven-cerkvena. Ob pol 10. uri bo v stolnici slovesno sv. opravilo: slavnostni govor nato pontifikalna sv. maša, ki jo opravi prejšnji knezoškof dr. Ivan Tomažič ter zahvalna pesem. Zvečer ob 8. bo v dvorani Uniona slavnostna akademija, posvečena spominu 1050 letnice smrti svetega Metoda in obletnici papeževskega kronanja. Na sporedu bo med drugim: petje, zborni govor (s skriptičnimi slikami) ter govora: »Kaj je nam katoličanom papeštvo?« in »Papeštvo in slovanska apostola sv. Ciril in Metoda. Natančnejši spored proslave bomo še objavili. Se zdaj vabimo vse Mariborčane in okolice, zlasti članstvo katoliških organizacij naj popolnijo dopolne stolnice zvečer na »Kronsko dvorano«.

Bolnišnica prenapolnjena. Zadnje dni je naval v bolnišnico silno porastel. Prenapolnjen je zlasti kirurški oddelk, kjer je že toliko bolnikov, da jim morajo že posteljati po tleh, ker je zmanjkalo postelj.

4 bratje ponudili svojo kri. Krojaški pomočnik Toman, ki je postal žrtve znane benolske afere, je dobil v bolnišnici transfuzijo krvi. Ponudili so se štirje njegovi bratje. Pri teh se je izkazalo, da njihova kri ne odgovarja za prenos in šele četrti je imel odgovarjajočo kri, ki so jo zdravniki pretočili v žilo zastrupljenega petega brata.

Važno za hotele. Tujskoprometna zveza naproša vse hotele, kopalšča in zdravilišča, ki so prevzela od nemških turistov v plačilo hotelske nemške izdaje, ki še niso bili honorirani, naj to nemudoma javijo »Putniku« v Mariboru zaradi sumarične prijave v svrhu izplačila.

Japonsko predvjo v Mariboru. Zaradi sankcij proti Italiji in zaradi deviznih težkoč s Češkoslovaško so prišle naše tkalnice bombaža v zadrego, ker jim je zmanjkalo predvja. Te dni pa se je pojavil v Mariboru nov dobavitelj — Japonci. Tkalnice so dobile ponudbo od Japoncev za dobavo preje, ki bo celo za 4 Din pri kilogramu cenejša pri isti kakovosti, kakor je bila preja iz Češkoslovaške ali Italije. Tovarne so napravile že velike zaključke za japonsko prejo ter so prve vagonске pošiljke že na poti.

Beg iz sirotišnice. V mariborski sirotišnici je bila Genovefa Wagner, ki se je nahajala do nedavnega v oskrbi v ptujski banovinski oskrbnišnici. Genovefa si je tako zaželela starih tovarišic v Ptuj, da je v pretekli noči na tiho pobežnila iz mariborske oskrbnišnice ter se peš napotila v Ptuj. Seveda jo bodo vrnili v Maribor.

Posestne izpremembe. Prodali so: Pavel in Kurt Schlosser ter Gerta Graf iz Waltendorfa pri Gradcu Danici Pivljakovci parcelo na vogalu Razlagove in Zrinjskega trga za 150.000 Din; — bratje Renninghaus hišo v Stolni 12 in Lekarniški 7 mesarju Francu Bachu za 250.000 Din in — Magdalena Glanz hišo in parcelo v Zagati št. 6 Magdaleni Paul za 70.000 Din.

Zahvala. Zaljuča rodbina Jurgec se tem potom prisočno zahvaljuje vsem, ki so spremili gospo Ano Jurgec na zadnji poti, zlasti gg. duhovnikom ter godbi in pevskemu odseku »Dravec«, učitelju g. Jakopcu, ki se je s celim razredom udeležil pogreba, vsem svečarjem in Mariji družbi za matere, ter sploh vsem, ki so nas v teh žalostnih dneh tolažili.

Oče sina, sin očetna. Pred okrožnim sodiščem sta bila včeraj istočasno sojena oče in sin, ker sta drug drugega poškodovala. 32-letni delavec Alojz Leskovšek iz Trnovca je napadel svojega 65 letnega očeta Simona Leskovarja v sporu za poseststvo. Navtil je na očeta z nožem, pa so drugi ljudje uvrabili strašno dejanje. Nato je udaril očeta s sekirjo po glavi, ta mu je pa povrnil mlo za drago ter udaril sina's sekirico po glavi. Oba sta odnesla težke poškodbe iz spopada. Sodišče je obsodilo mladega Leskovarja na 6 mesecev nepogojnega strogega zapor, starega pa je oprostil, ker je ravnal v silobranu.

Celje

Clanski sestanek in sprejemanje članov v JRZ v Celju danes odpade.

»Smrt v gorah« je naslov predavanju, ki bo na prihodnjem prosvetnem večeru KPD v ponedeljek, dne 10. februarja t. l. v dvorani Ljudske posojilnice. Predaval bo ob spremljevanju skriptičnih slik g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane.

Razpis službe na mestnem poglavarstvu. Mestna občina celjska razpisuje službo zaščitne sestre, ki je sistemizirana v tretji službeni skupini celjskih mestnih uslužbencev. Zahteva se diplomski izpit za zaščitne sestre in po možnosti daljša praksa v službi zaščitne sestre. Pravilno kolkovane prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti je vložiti najkasneje do 18. februarja t. l. pri predsedstvu celjskega mestnega poglavarstva.

Predavanje za rezervne oficirje. Mestno poglavarstvo opozarja vse gg. rezervne oficirje iz Celja in okolice, da bo 19. predavanje v soboto, dne 8. februarja t. l. ob 11 v kasarni kralja Petra I. V. O. na Dečkovem trgu v sobi 34. Udeležba je za vse gg. rezervne oficirje strogo obvezna, drugim osebam pa prisostvovanje ni dovoljeno.

Pozdravljam! Zvedeli smo, da bo trgovec g. Strupi s 1. aprilom začel začel trgovino s steklom. Vsa slovenska javnost bo ta korak mladega trgovca pozdravila z največjim veseljem.

Ukinitev električnega toka. Mestna elektrarna naznanja, da bo v nedeljo, dne 9. februarja ukinila radi nujnega popravila električni tok od 8 do 15.

Proračunska seja mestne občine celjske bo najbrže v petek, dne 14. februarja.

Dijaški kuhinji je daroval trgovec g. Valentin Hladin na mesto venca na krsto gg. Stermec-kijeve Din 200.

Občni zbor Vincencijeve konference bo v sredo, dne 12. februarja t. l. v tajništvu.

Sv. maša za žive in mrtve članice Katoliškega gospejnega društva dobrodelnosti v Celju bo v nedeljo, dne 9. februarja ob 7 zjutraj v farni cerkvi. Popoldne bo po blagoslovu ob 3 občni zbor društva.

Razstavljena odlikovanja. Celjski slikarski mojster g. Dobravec je znan kot zelo velik ljubitelj in gojitelj kanarčkov. Večkrat je bil zaradi tega tudi že odlikovan na raznih razstavah. Sedaj razstavlja svoja odlikovanja v izloženem oknu trvdke Stermecki na Kr. Petra cesti.

Trbovlje

Cementarna je zopet v obratu. Radi popravil je 14 dni vse delo počivalo, sedaj pa zopet delajo in sicer na osem ur. V letu 1935 se je delalo le štiri mesece po 8 ur na delavnik, 8 mesecev za zmanjšano — po 6 ur, da ni bilo treba delavcev odpustiti. Zaposlenih je vsega 128 delavcev, od tega 20 žensk. 1. februarja so bile volitve obratnih zaupnikov po skrajšanem postopku in so po dolgem času izgubili marksisti večino, dobili so dva, naši pa tri zaupnike in je za glavnega zaupnika bil izvoljen delavni Lukner Jožef.

Prosvetna prireditve v Društvenem domu. O Abesiniji, Egiptu in Sv. deželi bo prihodnjo nedeljo predaval in pojasnjeval s skriptičnimi slikami g. Javornik Mirko iz Ljubljane, ki je sam te kraje prepotoval.

Sivalni tečaj prireditve za novinke Kat. žensko društvo v Društvenem domu ob torkih in petkih zvečer od 6 do 8. Začetek prihodnji torek, 11. t. m., trajal bo 6 do 8 tednov. Priglasiti se je treba v kosumni prodajalni v Društvenem domu.

Vihar, ki je razsajal najhujše v sredo ponoči, je naredil mnogo škode na strehah in oknih. Kar ni bilo posebno dobro pritrjeno, je vse pometal na tla. Na župni cerkvi je celo pločevinasto streho na zidu fasade raztrgal in vrget na tla. Na obeh šport. igriščih pa je podrl precejšen del ograje.

Vojaška zglasitev. Uprava občine v Trbovljah, vojaški oddelk, poziva k vojaški zglasitvi sledeče obveznike: 1. Vse v Trbovljah stanujoče mladeniče, ki so rojeni leta 1918 — ne glede na pristojnost. 2. Vse v Trbovljah bivaajoče, pa drugam pristojne mladeniče, ki so rojeni v letu 1909 do 1916, ki do sedaj še sploh niso bili pregledani, ali pa so bili pregledani in proglašeni za časno nesposobne in da želijo biti pregledani v letu 1936 v Trbovljah. 3. Vse obveznike operativne in rezervne vojske do 50. leta starosti, ki so postali iz kakršnega koli vzroka pri izvrševanju policijske, za nadaljnje izvrševanje vojaške službe nesposobni. Mladeniči, rojeni leta 1918, naj prinesejo seboj: družinski izkaz, krstni list, domovnico, vojaške dokumente očeta in bratov in zadnje šolsko spričevalo. Bolne ali odsotne mladeniče morajo zglasti starši ali svoji. Zglasti se je vključno do 15. februarja med uradnimi urami.

Brežice

Gospodarski tečaj. Prosvetna zveza v Ljubljani prireja s pomočjo kralj. banske uprave gospodarska predavanja in tečaje po društvih v svrhu strokovne izobrazbe kmečkega stanu. Tak gospodarski tečaj bo tudi v Brežicah prihodnjo nedeljo, dne 9. februarja t. l. ob 9 popoldne v risalnici meščanske šole s sledečim sporedom: o vinogradništvu, o sadjarstvu in o prašičerji. Na tečaju bodo predavali prvovrstni strokovnjaki in posameznih panogah. Vabimo tem potom tudi vsa okoliška Prosvetna društva kakor posameznike, da se tečaja udeležijo v čim lepšem številu.

Zborovanje pekovskih mojstrov v Mariboru

Maribor, 6. februarja.

Včeraj se je vršila v Gambrinovi dvorani letna skupščina Zdrženja pekovskih mojstrov v Mariboru. Ob navzočnosti 47 članov je vodil predsednik Jakob Koren. Mestno občino je zastopal na zborovanju obrtni referent dr. Senekovič, Zbornico TOI Bureš, Zvezo pekovskih obrtnikov v Zagrebu generalni tajnik Bašič, Zdrženje pekov. mojstrov v Celju Kač in v Ptuj Albrecht Viljem. Izbrpno poročilo o poslovanju Zdrženja je podal tajnik Novak Julij. Zdrženje šteje 106 mojstrov s 110 pomočniki in 76 vajenci. Uprava je v preteklem letu zelo marljivo poslovala ter se je zlasti predsednik Koren trudil, da je branil pravice in koristi pekovske obrti. V glavnem je bila lani borba zaradi ureditve nočnega dela v pekarnah ter za ukinitev 3%, dodatka na skupni davek na poslovni promet, ki ručo obremenjuje pekovsko obrt. Odsik pekovskih mojstrov je napravil izlet v Zagreb. Blagajniško poročilo izkazuje 32.686 Din dohodkov in 32.232 Din izdatkov, proračun za leto 1936 pa 25.000 Din izdatkov in prav toliko dohodkov. Pri volitvah so bili izvoljeni v vodstvo: Predsednik Jakob Koren, podpredsednik Ivan Horvat, člani uprave: Zamuda Ivan, Ledišek Josip, Feiertag Anton, Mikec Mihael, Zunko Josip, Rakuša Karel in Puhar Matija; za namestnike pa Černe Martin, Glas Anton in Petek Jernej; v nadzorstvo Kovačič Alojzij, Čelan Hinko in Genzger Ludvik; za njih namestnika Vapotič Franc in Breznik Franc; za predsednika razsodišča Koren Jakob, v častni odbor Koren Jakob, Kovačič Alojz, Horvat Ivan, Zavodnik Miloš in Zunko Jos., za delegate v Okrožni odbor Koren Jakob, Kovačič Alojz in Ledišek Josip ter za člana pomočniškega izpraševalnega odbora Koren Jakob, Kovačič Alojzij, Horvat Ivan, Zamuda Ivan, Feiertag Anton in Ledišek Anton. — Po volitvah so pozdravili zborovalce dr. Senekovič, Bureš Franjo, generalni tajnik Bašič in Albrecht Viljem. V debati je predsednik Koren Jakob opozarjal na določila glede kolektiranja računov, Kovačič na izvajanje nedeljskega odpotika in na krošnjenje ter zaradi odpovedi službe tajniku pri Okrožnem odboru, Breznik Franc se je pritoževal nad dovažanjem peciva iz drugih krajev. Pred zborovanjem in po zaključku je zapel pekovski pevski zbor pod vodstvom g. Rakuše več lepih pesmi.

Ribnica

Kmetijski tečaj je priredilo prosvetno društvo v Ribnici dne 3. febr. Predavali so gg. inž. Skubic o sadjarji in travništvu, inž. Simončič o poljedelstvu, ekonom Hladnik pa o živinoreji, vsi od banske uprave. Udeležba pri zelo poučnih predavanjih je bila zadovoljiva, vendar pa se vidi, da je nerentabilnost kmečkega gospodarstva zelo razhranjala ta stebel države, ki ga pa more dvigniti edino racionalno obdelovanje.

Huda nesreča se je pripetila pretekli teden v Lazih pri Ribnici. Kamenjarili so in skalo zavrtali. Ker pa ni pravočasno eksplodiralo, so jeli v drugi nabijati. Pri tem pa se je vžgal prvi naboj z groznim učinkom. Mlademu gospodarju Petku Janezu iz Lazov št. 5 je zdrabilo levo nogo, levo roko raztrgalo in mu prizadelo hude poškodbe po obrazu in očeh. Njegovemu svaku Maroltu Francetu z Brega pri Stari cerkvi, ki mu je prišel pomagat, pa je zdrabilo desno oko, levo pa rano. Prvo pomoč je ponesrečencema nudil ribniški zdravnik dr. Kožuh. Z avtom so ju odpeljali v bolnišnico v Ljubljano, kjer so morali, kakor čujemo, Maroltu iztakniti desno oko. S poštenima gospodarjema in družinama vsa sosesčina sočustvuje. Prednosti ni nikdar preveč.

Lepo spričevalo je dobil sodni okraj ribniški, ki ima po izkazu za leto 1935 v celni banovini odstotno najmanj kriminalnih slučajev. Mirno in pošteno ljudstvo!

Banovinske finance

Pregled finančnega ministristva o izvršenih samoupravnih izdatkih in prejemkih za 1934—1935 navaja tudi podatke o faktilnih dohodkih in izdatkih banovin.

Za dravsko banovino navaja za 1932—1933 98.14 milij. Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Za naslednji dve leti pa so podatki že popolnejši. Za 1933—1934 navaja 105.6 milij. izdatkov in ravno toliko dohodkov, za 1934—1935 pa 123.15 milij. Din dohodkov in izdatkov. Skupna vsota proračuna za 1933—1934 je znašala 120.05 milij., 1934—1935 pa 115.3 milij. Din.

Podatki o izvršenih dohodkih in izdatkih za 1934—1935 se navajajo za računsko leto, t. j. do 30. sept. 1935, dočim se podatki za 1933—1934 nanašajo na proračunsko dobo 1933—1934 skupno z računskim letom 1932—1933 od 1. aprila do 31. decembra 1933.

Razmerje osebnih in stvarnih izdatkov, po tem pregledu znaša:

	milij. Din	osebni	stvarni	osebni	stvarni
1933—1934	23.2	82.4	22.0	78.0	
1934—1935	23.7	99.46	19.2	80.9	
		Vse banovine			
1933—1934	154.17	566.6	21.4	78.6	
1934—1935	161.65	609.9	21.0	79.0	

Iz tega pregleda je razvidno, da so 1934—1935 bili osebni izdatki v naši banovini nižji kot pov-

prečni, leta 1933—1934 pa višji. Nižji odstotek osebnih izdatkov kot naša banovina izkazujejo za 1934—1935 samo še savska s 16.8 in primorska s 13.6%. Izredno velik pa je odstotek osebnih izdatkov v vrdarski banovini, kjer dosegajo 33.8%, nadalje so znatni osebni izdatki v vrbaski banovini, kjer dosegajo 27.3%, v drinski 25.9, moravski 25.6, zetski 25.2 in pa v donavski 22.0%.

Na koncu leta 1934—1935 je znašala preostala gotovina 109.5 milij., od česar odpade na donavsko banovino 83.45 milij., na primorsko 11.46, na savsko 8.2, drinsko 2.66, moravsko 1.7, vrbasko 1.34 in vrdarsko 0.7 milij. Zetka in dravska banovina ne izkazuje nobenih blagajniških presežkov in je zato upravičena naša zahteva, da se da naši banovini primerna državna dotacija, zlasti še, ker se gospodarsko leto 1936 ni začelo nič kaj rožnato in smo mi nabolj prizadeti po sankcijah.

Zapeka, prhnjenje v črevih preneha po uporabi naravne

Franz-Josefove grenke vode.

Reg. po mia. soc. pol. in nar. zdr. št. 8 br. 15485, 26. V. 35.

Spor naše države s tvrdko Losinger & Co.

Se ko je obstojala bivša požarevska oblast, se je začela pogajati z neko ameriško družbo za zgraditev proge Požarevac—Kučev, ki bi izpolnila tamonjske lokalne omrežje. Bila pa bi ta proga tudi velikega pomena za krajšo zvezo z Romunijo.

V letu 1929 pa je država sklenila pogodbo z ameriško tvrdko Oriental Construction Syndicate s sedežem v New Yorku, po kateri bo ta družba zgradila ozkotirno progo v dolžini 61 km. Vse pogodbenice pravice ameriške družbe so bile kasneje prenesene na tvrdko Losinger & Co v Bernu, ki je bila v zvezi tudi z drugimi finančnimi skupinami. Po pogodbi se je država obvezala, da bo družbi vsoto stroškov za zgradbo železnice z zapadnimi obrestmi vred plačala v polletnih obrokih od leta 1933 dalje. Gradbeni stroški proge so bili proračunani na 250 milij. Din. Po drugi verziji znaša vsota, za katero se je država pogodila, 8.2 milij. dolarjev nominalno.

V rešnici se je proga začela graditi 15. novembra 1931 in že v proračunu za 1932—1933 se je nahajala vsota skoraj pol milijona dolarjev za plačilo zapadlih obrokov, obenem pa tudi manjša vsota 35.000 dolarjev, kar je plačala naša država za prvi polletni obrok, ker ga ni plačala ob zapadlosti, na podlagi naknadnega sporazuma. Tudi v proračunu za 1933—1934 je bila vnesena za plačilo dospelih obrokov vsota 640.000 dolarjev plus 35.000 dol. za naknadno plačilo prvega obroka, podobno je bila v proračunu za 1934—1935 vsota 640.000 dolarjev in 35.000 dolarjev. V dvanajstih od avgusta 1935 do aprila 1936 je bila postavka 620.000 dol in 35.000 dol. ali 38.36 milij. Din po-večana za 2.5 milij. in je bila napovedana likvidacija te pogodbe.

Tvrdka pa se je s pomočjo švicarske vlade sedaj obrnila na stalno mednarodno sodišče v Haagu in je dne 23. novembra švicarski poslanik v Haagu vložil vlogo, s katero se začne tožba proti jugoslovanski vladi. Vprašanje, ki je nastalo, je v tem: ali se neka vlada odtegne posledicam razsodišne klavzule, ki so bile vnesene v pogodbo, zaključeno z neko inozemsko družbo, če se pri tem sklicuje na državni zakon, ki je bil uveljavljen po zaključku pogodbe in predpisuje, da se morejo voditi procesi proti vladi dotične države samo pred rednimi sodišči te države.

Švicarska vlada je imenovana za svojega zastopnika prof. dr. Georgesa Kausser-Hall. naša vlada je po poročilih iz Haaga imenovala svojega poslanika v Londonu, ki je tudi akreditiran v Haagu, za svojega zastopnika. Sedaj je predsednik sodišča odredil, da mora švicarska vlada izročiti svojo vlogo 15. januarja, jugoslovanski odgovor pa mora biti vložjen do 17. februarja. Nadalje si je pridržal pravico odrediti kasneje roke za repliko švic. vlade in dupliko jugoslov. vlade.

Odtok zlata iz Amerike. Prvikrat po dolgi dobi pritoka zlata v severno-ameriške Združene države je finančni urad dovolil izvoz zlata za 5 milij. dolarjev v Francijo in Anglijo. Obenem se je sporočilo, da bo Amerika še dajala zlato, če bo dolar stal slabo.

Lillian Harvey in Willy Fritsch v prekrasnem filmu

Črne rože

Premiera jutri! KINO UNION

Kulturni obzornik

Med revijami

Mladika, št. 2.

Ta številka redno prvega dne v mesecu izhajajočega slovenskega družinskega lista je urejena zelo pestro in zanimivo. V leposlovnem delu pri- naša na uvodnem mestu povest Venceslava Winklerja »Dobravski bogovi«, ki je preračunana na celo leto. Če je prvo poglavje govorilo o župniku in njegovem namenu, da v fari ustanovi zadruho, nas to poglavje prenese v gostilno med »dobravskimi bogove«, kjer prisostvujemo zelo s krepkimi črtami podanemu opisu kvartanja v gostilni; v tretjem dejanju pa so vidni tudi že toplejši motivi. Povest je pisana krepko s socialno tendenco ter je nadaljevanje dobrega sloven- skega ljudskega realizma. »Konji« Stanka Bevk ima za motiv zamenjavo konj dveh go- spodarjev, ki sta bila v gostilni ter šele drugi dan spoznala svojo napako. Ta podliskarski motiv je precej spretno opisan. Otroškimi članom družine namenjena pravljica, ki pa jo bodo tudi odrasli radi prebrali, je »Knežna Ida in njene bele miške«, ki jo je toplo napisala Sonja Severjeva. Preprostost in prisrčnost ter zani- miva izvirnost, resnično pravljica motnost ple- sočih belih mišk, ki jim Ida v največji nesreči sladi življenje, ter se ji potem stotero oddolže, je v pravljici posrečeno prikazana ter je povestica po- zitivni donesek k slovenski borni mladinski knji- ževnosti. Ivan Zorec piše v povesti »Iz ni- žav in težav« življenjske Kolarjevega Nan- deta. Zdjaj ga spremljamo v šolo ter s njim tudi sami učimo. Psihološka povest ima tudi svoj vzgoj- ni pomen ter utegne povesti postati vredna na- slednica »Otoškega postrška«. Pesmi impresijoni-

stičnega značaja sta prispevala L. Stanek (Zimska), ki spominja na podobno Puškinovo, ter Jože Du- lar (Večer); refleksivnega značaja je Ločnikarjev sonet »Vsi«. Naše podeželske odre pa bo po- sebno razveselil Smolejev prevod zgodovinske dra- me »Kralj Svetopolk« slovaškega pisatelja Ivana Stodole, ki se godi l. 894 na Slovaškem v času največjih bojov, da se ohrani Svetopolkova velikomoravska država. V nji so vidni tudi sledovi prametododske tendence Svetopolkove.

V oddelku »Pisana trata« je nadvse zanimivo pismo slovenskega legionarja iz tujke legije v Ma- roku, ki nam zgovornejša priča o trpljenju naših izseljencev kot vsaka razprava. Pismo je naravnost literarne vrednosti ter vredna snov, da ga obdel- a kdaj slovenski romanopisec. L. Puš piše o instrumentih, K. D. o slikarjih in slikah, ki krase to številko ter o modernih slovenskih voščilnicah, ki naj izpodrinejo tujke. Pod vzglavjem Nove knjige so ocenjene letošnje Mohorjeve knjige, o katerih smo mi že na svoj način spregovorili. Tudi je zastopana rubrika Narodno gledališče, kjer so jasno s svetovno nazornega »tališča« označene pred- stavitelne drame. — V poglavju, ki je namenjeno Družini in domu, moram omeniti predvsem lepe polne in tople uvodne črtice, ki jih ob praznikih dotičnega meseca piše Joža Likovič. Drugi se- stavki so namenjeni domači vzgoji, sadjarstvu in kuharstvu, ter so praktičnega značaja. Zadnje stra- ni so posvečene ugankam in šalim.

Geografski vestnik, XI, št. 1—4.

Ze v novoletni številki smo se čudili, da še ni izšla tako vpoštevana in visokostojna slovenska geografska revija kot je Geografski vestnik, ki ga urejuje monografist celotnega slovenskega ozemlja prof. dr. Melik. Zdjaj je izšel celotni letnik (4 številke) v eni knjigi, ki jasno izpričuje delavnost naših geografov ter veliko kvaliteto visino njih- vih doneskov. Nestor slovenskih zemljepiscev Fer- Seidl otvarja knjigo z zadnjim delom svoje raz-

vaja, jih ni treba teh omejitev uveljavljati glede ambulantnih mlatilnic.

Za naše stališče je tudi važno, da obrtna za- konodaja (čl. 186 zakona o obrti) prišteva am- bulantno delo mlatilnic med obrate, ki se iz- vršujejo brez stalnega obratovališča. Po odredbah fin. ravnateljstva naj bi se mlatilnice uvrstile med obrtna podjetja, ki delajo s strojnimi pogonom. Toda v to skupino mlatilnice sploh ne spadajo, ker jih vobče ni smatrati za obrtna podjetja. Za- kon o neposrednih davkih ne definira pojma obrtno podjetje. Zato ne sme finančna uprava po svojem prevdanku definirati pojem obrtno po- podjetje. Gotovo je bolj upravičeno interpretirati po- jem s splošnega narodnogospodarskega stališča in je tu zanjo merodajen zakon o obrti. Če pri po- majkanju definicije obrtnega podjetja v zakonu o neposrednih davkih, obrtna zakonodaja izklju- čuje obrate, ki se izvršujejo ambulantno, iz polja- nihi obratov, ki se po običaju in praviloma sma- trajo za obrtna, potem je za definicijo, ali so ambulantne mlatilnice obrt, pač treba vpoštevati stališče obrtne zakonodaje. Iz vseh naštetih raz- logov je stališče finančnega ravnateljstva napačno, ker napačno interpretira pravilnik in zakon o ne- posrednih davkih, poleg tega pa jasno uvršča za- kon o obrti ambulantno delo mlatilnic, med obrate, ki se izvršujejo brez stalnega obratova- lišča.

Borza

Dne 6. februarja.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Be-rlina, Cu- rih in New Yorka, vsi drugi tečaji so pa popustili. V zasebnem kliringu se je avstrijski šiling učvrstil na ljubljanski borzi na 9.28—9.38, na za- grebški na 9.29—9.39, na belgrajski pa je notiral samo 9.25—9.35. Grški boni so notirali v Zagrebu 32.25 denar, v Beogradu pa 31.90—32.60. Angleški funt je ostal na naših borzih neizpremenjen na 256.20—257.80. Španska pezeta je notirala v Za- grebu 6.4650—6.6650, v Beogradu pa 6.65 denar.

Nemški čeki so notirali v Ljubljani 14.25 do 14.45, v Zagrebu 14.24—14.44, za sredo februarja 14.10—14.30, v Beogradu pa 14—14.20.

Za italijansko liro (valuto) so denarni zavodi plačevali 3.07—3.12 za dolar pa 49.80—50.30.

Ljubljana. — Tečaj s primom.

Amsterdam, 100 holand. gold.	2961.37—2975.97
Berlin, 100 mark	1754.20—1768.08
Bruselj, 100 belg.	733.82—738.88
Curih, 100 frankov	1424.22—1431.29
London, 1 funt	215.59—217.65
New York, 100 dolarjev	4272.54—4308.86
Pariz, 100 frankov	288.18—289.62
Praga, 100 kron	180.91—182.02

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.031.921 Din.

Curih. Beograd 20.23, Pariz 20.23, London 15.165, New York 302.375 Bruselj 51.575, Milan 24.80, Ma- drid 41.925, Amsterdam 307.80, Berlin 123.30, Du- naid 57.15, Stockholm 78.20, Oslo 76.20, Kopen- hagen 67.70, Praga 12.71, Varšava 57.825, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsinki 6.6875, Buenos Aires 0.88875.

Vrednostni papirji

Tendence je bila deloma žvrstejša, vendar so tečaji ostali v glavnem neizpremenjeni. Promet je bil v Zagrebu slab, v Beogradu znatnejši.

Ljubljana. 7% inv. pos. 76 78, agrarji 45—47, vojna škoda promptna 353 356, begl. obv. 60 62, 8% Bler. pos. 71—73, 7% pos. Drž. hip. banke 79—80.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 78 bl., agrarji 45—47, vojna škoda promptna 355—357, 2, 3, in 4 358—357, begl. obv. 60 75 61 50, dalm. agrarji 60—61, 8% Bler. pos. 82 50—83 (83 50), 7% Bler. pos. 73 bl., 7% pos. Drž. hip. banke 79 50 do 82 50, 7% stab. pos. 75—78. — Delnice: Priv. agrarna banka 240—245. Osi. sladk. tov. 125—135.

Beograd. Drž. papirji: 7% inv. pos. 78 50 bl., agrarji (44), vojna škoda promptna 357—357 75 (355 75, 357 25, 4, 356 50—357 (357 50), begl. obv. 64 50—64 75 (64 75); 62 50—63, 8% Bler. pos. 82 do 88, 7% Bler. pos. 72 25—73 50, 7% pos. Drž. hip. banke 80 50—82, 7% stab. pos. 79 den. — Delnice: Narodna banka 6400 den (6400), Priv. agrarna banka 240—241 50 (242—240 50).

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je deloma nerazjas- njen, ker so telefonske zveze bile dva dni pre- trgate. Je pa razpoloženje še nadalje čvrsto, če- prav so cene ostale v glavnem neizpremenjene. Nadaljnji razvoj cen in sploh tendence pa je od- visen v veliki meri od vremena, oziroma stanja posevkov, ker lahko še pride kakšen zimski mraz, ki utegne napraviti znatno škodo.

Novi Sad. Vse je neizpremenjeno. — Tendence neizpremenjena. Promet slab.

Živina

Ljubljanski živalski sejem 6. februarja 1936. Živalski sejem je bil kaj živahen zaradi lepega vremena in bližajoče se pomladi. Dogon je bil znanen, kupčija razmeroma živa. Cene pa so ostale v glavnem neizpremenjene razen za prašičke za rejo, ki so stali prej komad 85—150 Din, sedaj pa so narasle njih cene na 100—170. Dogon je bil naslednji (v oklepajih število prodanih glav): 213 (34) konj, 95 (42) volov, 47 (13) krav, 17 (12) telet, 50 (38) prašičkov in 1 (1) koza. Cene so bile tele za 1 kg žive teže: voli 1. 3.50—4 II. 2.75—3.50, III. 2—2.75 krave debele 2—3.50, klobasrice 1.50 do 2, teleta 4.50—5.50 Din, konji 300—400 Din za komad po velikosti.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Petek, 7. februarja: 11 Solska ura: Bela Krajina in davčna (g. Mirko Kuzler), — 12 Operne averture (plošče), — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13 Napoved časa, objava sporeda, obvestila, — 13.15 Posni o ljubljani in pesnice za ples (plošče), — 14 Vremenska poročila, borzi tečaj, — 18 Zenska ura: O bežnem otroku (ga. Angela Vode), — 18.30 Maseneti: Slike iz Alpa, — 18.45 Londonjski simf. orkester (plošče), — 18.45 Pravno predavanje: Podjetje v delovnem pravu (dr. Rajko Stojan), — 19 Napoved časa, vremenska na- povet, poročila, objava sporeda, obvestila, — 19.30 Nač. ura: Jugosl. demonologija (Ivo Frančič iz Zagreba), — 20 Koncert Glasbene Matice, — 22 Napoved časa, vre- menska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila, 22.15 Plošče, — Konec ob 23.

Drugi programi:

Petek, 7. februarja: Beograd: 19.30 Narodne pesmi — 20.30 Bizetova suita »Arlésanka«, — 21 Prenos iz Ljubljane, — 22.25 Delabesove skladbe, — Zagreb: 22 Prenos simfonije koncerta iz Hrvatskega glasse- nega zavoda, — 22.15 Jazz, — Dunaj: 19.30 iz arhiva plošče, — 20.10 Estradni koncert, — 21.10 Zbavna glasba, — 23.45 Dunajski krantli, — Budimpešta: 20.10 Madjarske pesmi in elegantska glasba, — 21.10 Plošče, — 23 Plesna glasba, — Trst-Milano: 20.35 Plošče, — 21 Simfonij koncert, — Rim-Rari: 20.35 Igra, — 21.05 Godba na pihala, — Praga: 19.10 Operatni koncert, — 20.30 Mozartov koncert za flavto in orkester, — 20.45 Gradjeva igra »Balt«, — 22.35 Plošče, — Brno: 22.20 Stara češka glasba za combo, — Bratislava: 20.05 Klavir, — 20.40 Slovaški skladarji, — 21.10 Orkester in violina, — Varšava: 20.10 Simfonij koncert, — Ber- lin: 20.10 Obisk v deželi mravlj, — Königsberg: 20.35 Romanska glasba, — Hamburg: 20.10 Thumannova igra »Jodit«, — 21.10 Nordijska glasba, — Vratilava: 20.10 Nova nemška plesna glasba, — Lipsko-Monakov: 20.10 Vsečni koncert, — Köln: 20.10 Sheriffova voljska igra »Druga plat«, — Frankfurt-Stuttgart: 20.10 Mo- zartov in Beethovenov večer, — Heromünster: 20 Rosi- njeva komična opera »Il signor Bruschino«.

Kamnik

Zanimiva seja občinskega odbora. Naši dose- danci in izredno marljivi gospodarstveniki ter ob- činski može so pretekli petek zopet zasedali. Ob tej priliki pa je bilo opaziti skoro same nove ljudi na občinskih stoličkih, kajti občinski odbor je to pot zasedal po ukazu okrajnega načelnstva z namestniki razrešenih odbornikov, ki se niso pritožili proti odločbi kr. banske uprave. Ob tej priliki moramo omeniti, da je predsednik občine g. Krtnar sklical zasedanje starega občinskega odbora že pred dva- ma tedna, a ga je okrajno načelnstvo zabranilo, ker razrešeni odborniki po zakonu ne smejo več zasedati. Proti tej odločbi okrajnega načelnstva so se pritožili na kr. bansko upravo, a je banska uprava njihovo pritožbo zavrnila. Ob priložnosti se je se- novi odborniki položili prisogo ter se je takoj nato prešlo na razpravljanje važnih dogodkov v pre- teklem mesecu. Kot prva in najvažnejša točka je bila razpravljanje o odstopu gospodov: Stergarja, dr. Vidica, Peterlina in Mächtiga. Po skoraj tri četrti urni debati in premljevanju, ali morajo biti njih vloge kolkovane ali ne, so gospodje končno sklenili, da se njihovih izjav na tej seji še ne sme vzeti v pretes, ker niso kolkovane in naj glede takiranja odloči okrajno načelnstvo. Tako je ena najvažnejših točk dnevnega reda mirno brez vsakih hujših posledic prešla iz programa. Nato je g. Cerar prečital razrešnico ravnateljstva Mestne hranilnice in imenovalje gerenta ter njegovih so- svetnikov. Po izjavah g. Cerarja se je vsem gos- podom bivšega ravnateljstva zgodila velika kri- vica, radi katere so sestavili pritožbo na ministra za trgovino in industrijo. Prečital je nato obširno pritožbo, ki v glavnem navaja in povečuje delo, ki so ga bili storili za zavod, ki bi pod njih vod- stvom v najkrajšem času začel redno po-lovati vkljub vsem neprilikom in oviram na denarnem trgu. Vse to in še mnogo najlepših uspehov ter obetanj so navajali v pritožbi na gospoda ministra. Po prečitjanju te pritožbe je gospod predsednik omenjal, da je vložena pritožba radi razrešitve ob- činskega odbora na upravno sodišče, ki pa še vedno leži na okrajnem načelnstvu, da jo pritoži- telji v 30 dneh dokoljujejo. Pritožba še vedno ni kolkovana, ker stoji pritožitelji na stališču, da po- stonanje čim bolj zavlečejo. Pri tej seji se je iz- volilo tudi občinsko sodišče ter je bil izvoljen za sodnika g. Strmole, za namestnika pa g. Kra- mar. Po kratkem pojasnilu novim odbornikom gle- de delovanja v občinskem odboru se je seja za- ključila.

Solnce vpliva na človeka

Gotovo je solnce najbolj viden izraz človekove odvisnosti od stvarstva. Solnčni vzhod in zahod nam prav za prav razdeljuje naš delovni dan. Kakor se rastlina točno ravna po solncu in se ves dan dneva obrača proti solncu, tako solnce tudi živalim in človeku nekako določa, kdaj mora bdeti ter delati in kdaj spati. Četudi se ponekod na zemeljski obli včasih dogaja, da ljudje solnce delj časa ne vidijo, vendar pa vpliv solnce še vedno ostane. Na drugi strani pa je tudi res, da umetna razsvetljava trajno ne more spreminjati človekovega življenja in delovanja, ali pa ga cele nadomeščati. Nekoč je nekaj preveč vnetih Američanov mislilo, da bodo nadomestili solnce z umetno svetlobo. Kokošnjak so ponoči močno razsvetlili, da bi kokoši mislile, da je dan in da bi bolj nesle jajca. Res so kokoši nekaj časa nesle kakor neumne. Kmalu pa so morali Američani v svoje veliko razočaranje priznati, da so začele živali naglo pešati in da so tudi jajca postajala vedno slabjša.

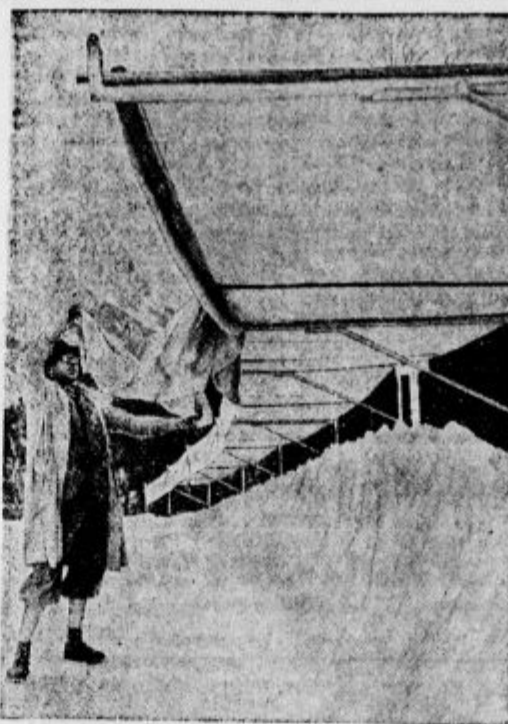
Učenci pravijo, da ni res, da bi spanec bil posledica utrujenosti, ki nastane po delu ali kakšni drugi človekovi zaposlitvi, marveč je res to, da zaspanost prav za prav sledi iz dogodkov v dogajanju sredi božjega stvarstva. Seveda je v tem razmerju več razlik vsled česar lahko govorimo o ljudeh, ki delajo zgodaj zjutraj in o drugih, ki delajo zvečer. Pri ljudeh, ki delajo zjutraj, pade njihova delovna sila proti 6 zvečer, medtem ko pri ljudeh, ki delajo zvečer, okrog 10 do polnoči doseže njihova sila svoj višek.

Letni časi, ki so pod vplivom solnce, močno vplivajo na človeka. Pa tudi tukaj so razlike pri posameznih ljudeh. Nekateri ljudje imajo

rajsi vroče poletno solnce, drugi zopet bolj ljubijo zimsko solnce. Prav za prav se ljudje razlikujejo v tem, da so eni bolj topli, drugi bolj mrzli, eni potrebujejo oddiha na letoviščih, drugi pa oddiha — recimo — v zimovališčih. Splošno pa človeško življenje poteka v telesnem in duhovnem oziru nekako tako kakor se okrog nas sučejo meseci. Znano je, da otroci spomladi najbolj rastejo. Tudi so tudi bolj blede in utrujeni videti kakor pa sicer. Tudi telo odraslega človeka je nekako povezano s temi spremembami v naravi. To vidimo na primer po tem, da v nekaterih letnih časih rajsji jemo ene vrste jedi, v drugih pa rajsji druge jedi. To povezanost človekovega telesa z letnim časom lahko zasledujemo do najmanjših delov človeškega telesa. Znanstveniki so v teku letnih časov preiskali moč mišičevja pri dečkih in deklicah. Pri tem so ugotovili, da je to mišičevje najmanj krepko za delo od januarja do marca, da je najbolj krepko in delovno od aprila do junija, da pa pod vplivom poletne vročine meseca junija ta delovnost znatno upade. Človek od marca do srede avgusta najbolj raste, medtem ko od septembra do konca novembra ni opaziti posebne spremembe. Ravno narobe pa je pri debelenju. Od julija do januarja postaja človek vedno težji, zlasti pa med avgustom in novembrom. Od februarja pa do junija pa se kar nič ne zredi.

Kajpada na vse te vplive veselstva, zlasti pa na solnčne vplive, zopet močno vplivajo številni drugi življenjski pogoji človekovi, na primer: socialne razmere, zemljepisne okoliščine in podnebje. Vendar pa lahko z mirno dušo trdimo, da je po vsem tem vpliv letnega časa na človeško življenje čisto jasno viden.

Zimska olimpijada se je začela

Ker je do zadnjih dni bilo vreme zelo toplo, so se v Garmisch-Partenkirchenu najbolj bali za sankalistice. Da bi ga solnčni žarki preveč ne poškodovali, so razpeli ob njem velika platnena jadra, da proga ostane v senci.

Včeraj so se v Garmisch-Partenkirchenu začele velike svetovne zimske športne tekme IV. zimske olimpijade je v Garmisch-Partenkirchenu zbrala športne zastopnike vseh narodov, med katerimi bo po svojih mladih športnikih zastopan tudi slovenski narod. Organizacija te svetovne zimske olimpijade je tako prvovrstna, da slej športni svet še ni doživel enake. Zato bomo, če naš športni svet seznanimo z možem, ki mu predsednik IV. zimske olimpijade vodi vse to delo. Na naši sliki ga vidimo:

dr. Karl Ritter von Halt.

Ali ostra zima uničuje mrčes?

Na deželi pravijo, da huda zima uniči velik del škodljivca mrčesa. Zato tudi sadjerejci in vinogradniki ob napovedi izredno ostre zime ne uporabijo običajnih sredstev za uničenje škodljivca zalege.

Toda če že verujemo naravoslovcem, bi kmetovalci ne imeli prav. Ti učenci namreč ne verjamejo več, da bi mraz pokončeval zajedalce pridelkov. Mi zato mislimo, da mraz uničuje škodljivce, ker vidimo, koliko trpe ljudje od mraza in ker mraz človeku lahko prinese tudi smrt. Pri tem pa pozabljamo, da žuželke nimajo stalno tople krvi in da se zato mnogo lažje prilagode toplotnim spremembam. Morebiti bi izredno dolga doba mraza zanesla mrčes, ki previdno čaka toplejših časov.

Priradoslovec Carlisle je dognal, da se hrošči pri 25° C gibljejo samo še s težavo, pri 11° C pa so že popolnoma otrpli. Če pa se pozimi temperatura za nekaj časa izredno zviša, začnejo nekateri hrošči svoje navadno poletno življenje, toda če jih nenadoma preseneči zopet ostrejši mraz, pridejo v zelo neugoden položaj. Zalega in bube, katerih razvoj je tople vreme pospešilo, so tedaj uničene. Isto se zgodi tudi poljem, ki izkoristijo tople solnčne dneve in prilezejo na travnike in vrtove.

Dr. P. Maisonneuve pravi, da so tople zime za čohylis in endemos, ki živita na trtju, bolj nevarne kot ostre, ker plesen obda njih bube, tako da je spomladi velik del bub uničen. Tako rastlinski zajedavec uniči živalskega.

Žuželke imajo od narave nagon samoohrane, ki jih vodi tako, da si pripravijo čim udobnejša prezimovališča. Rumene ličinke rjavega hrošča se zarijejo več ali manj globoko v zemljo, kakršen je pač letni čas. Bramor si poišče topla tla pod kupi gnoja. Gosenice vrst Cossus in Zeuzus, ličinke vrste Scolyte prezimujejo v debelih pod skorjo. Druge zopet prezimujejo v mladih debelih pri odganjkih. Za jajčeca nekaterih žuželk so dognali, da prenesejo razmetana sem in tja na drevesnih vejah, pokrita samo s sluzjo, brez vsakega drugega zavetja razen lisaja. —15° mraza, tako da njihova življenjska moč v začetku pomladi ni prav nič okrnjena.

Sicer se pa žuželke ne zadovoljujejo samo s slučajnimi zavetji, kakršna so u. pr. mah, lisaja, špranje, suho listje, skorja, razpoke v deblih, veje, razpoke v zidu, strehe in podobno, ampak izdelajo tudi razne naprave celo prava stanovanja, ki so večkrat tako skrbno prirejena in tako nedostopna, da morejo v njih kljubovati tudi najhujšim vremenskim neprilicam.

kam. Zato se ne čudimo, če jajčeca, ki jih izležejo bombyx disparata in bombyx neustria, lahko prenesejo na črešnjah, marelicah, jablanah in hruškah vsako zimo. Prvi pritrdi jajčeca na tak kraj, ki je lepo podložen, na primer na kresilno gobo; drugi pa jih zanese v obliki prstana ali zapestnice in so zelo trda. Male gosenice hiponomeses prežive težke čase pod gumijasto prevleko, ki jo dobe tako, da predelajo tisto skorjo, ki je pokrivala prej na vejah jajčeca. Druge zopet prezimujejo v svilenih sivkastih mošnjčkih, ki jih napravijo v razpokah na trtju ali na kolih, na katere so trte privezane. Bube velikega nočnega pavlinčka so pozno v jeseni že v zimskem spanju in se obdajo z roženo kožico, ki je nepremočljiva. Na koncu golih vej opazimo precej velike zapredke, ki skrivajo na stotine gosenic, da bi tem lažje kljubovale mrazu.

Znano je, da so že razvite živali proti mrazu mnogo manj odporne kakor njih prehodne oblike, n. pr. jajčeca, gosenice, bube itd. Vendar pa tudi te prenesejo dovolj nizke temperature. Na drugi strani pa so bube, ki prezimujejo vedno v kakem zavetju, mnogo bolj občutljive za mraz, kakor tiste vrste, ki ostanejo zunaj gole in izpostavljene vsem vremenskim neprilicam. Prve zmrznejo že pri —10° C, druge pa še lahko kljubujejo mrazu —20° C.

Pa so še bolj zanimiva dejstva. S poskusi so dognali, da mušica, ki je bila nekaj časa v ledu, kmalu zopet oživi. Gosenica nekega nočnega metulja je ležala na potu popolnoma zmrzla in trda kot led. Ko so jo pa počasi otajali, se je začela zopet gibati, je jedla in se kmalu zapredla.

Lacordaire je opazoval zmrzle gosenice, ki so bile podobne koscem ledu in so kar kovinsko zvenele, če so padle na steklo. Kljub temu so se spomladi skoraj vse prebudile in se ob navadnem času zabubile.

Profesor Bois je dal listne uši v led, potem pa v sobo s temperaturo 14° C, kjer so po eni uri in pol že pokazale prve znake življenja. Bonnet je izpostavil hube mrazu —14° in je mislil, da so mrtve. Če so padle na porcelan, je bilo slišati kakor bi metal kamenčke. Vendar so 5 od njih ostale še dolgo žive, iz četrte pa je prišel celo še metulj.

Ali je torej napačna misel, da mraz uničuje mrčes? Kakor se zdi ni čisto pogrešena. Kljub vsemu je namreč verjetno, da hude, posebno pa še dolge zime, mrčesu vendarle precej škodujejo.

Finski udeleženci vojaške patrolje trenirajo.

Zakaj je bil premagán ras Desta?

Italijani so pošiljali brezžično napačna poročila v Addis Abebo

Švedski list »Göteborgs Tidningen« prinaša pismo nekega švedskega zdravnika Rdečega križa, ki deluje v Addis Abebi. V tem pismu švedski zdravnik razlaga, zakaj je ras Desta bil premagán na južnem bojišču. Poglavitni vzrok, da je bil upor abesincev zlomljen, so razne bolezni in pa pomanjkanje živeža. V teku 10 dni je od armade rasa Deste dezertiralo kakih 12.000 ljudi. V tem času pa jih je obbolelo okrog 3000. Ker je bilo deževno vreme, je med vojaki začela razsajati griza in malarija, vsled česar je obbolelo mnogo abesinskih vojakov.

V zadnjem času smo zvedeli zanimive podrobnosti o operacijah čet generala Grazianija na južnem bojišču. Italijanske čete so zasedle Negeli, kjer so našli v vladni palači radijsko postajo, ki je popolnoma delovala. Čez nekaj ur so vojaki že prešli iz Addis Abebe vesti, ki so bile naslovljene na ras Deste. Ko so razvozlali uporabljene znake, so odgovorili z izmišljenimi poročili. To je trajalo 3 dni.

S tem razlagajo v Rimu to, da je neguš več ko 48 ur mislil, da je glavni stan rasa Deste še v Negeli, ko je bil ta že v rokah Italijanov.

Daljnovid za letala

Novodobna letala so tako dobro zgrajena, da skoro niso več nevarna. Glavna nevarnost za letala, katere doslej še niso mogli premagati, je megla.

Sedaj so se na Angleškem lotili tudi tega vprašanja, kako bi premagali megleno nevarnost za letala. Laboratorij za fiziko je delal poskuse z daljnovidenjem, ki naj bi omogočilo pristajanje letal v megli. Ker pa so ti poskusi močno dragi, je angleško letalsko ministrstvo dalo v te namene veliko podporo. Doseči hočejo, da bi letalec z brezžičnim brzojavom dobil pred oči točno fotografirano sliko ozemlja in okolice, kjer se hoče spustiti na tla. V ta namen sedaj v posameznih letališčih pripravljajo daljnovide docela nove vrste. Naloga teh daljnovidov bo, da bodo letalu, ki se bliža v megli, brezžično oddali točno sliko pristajališča. To se bo godilo na tale način: Pred krmilom letala bo zemljepisna karta, vidna tako, kakor vidiš na platnu skioptično sliko. Po tej ploskvi se bo premikala svetlobna točka, ki bo označevala, kje se sedaj letalo nahaja nad površino zemlje. Pilot bo sedaj samo pogledal, kako visoko je, pa bo lahko ugotovil, kje je njegov aparat. Čeprav so znanstveniki zaenkrat še mnenja, da se stvar ne bo še obnesla, vendar je vprašanje načeto in do končne rešitve ni več daleč.

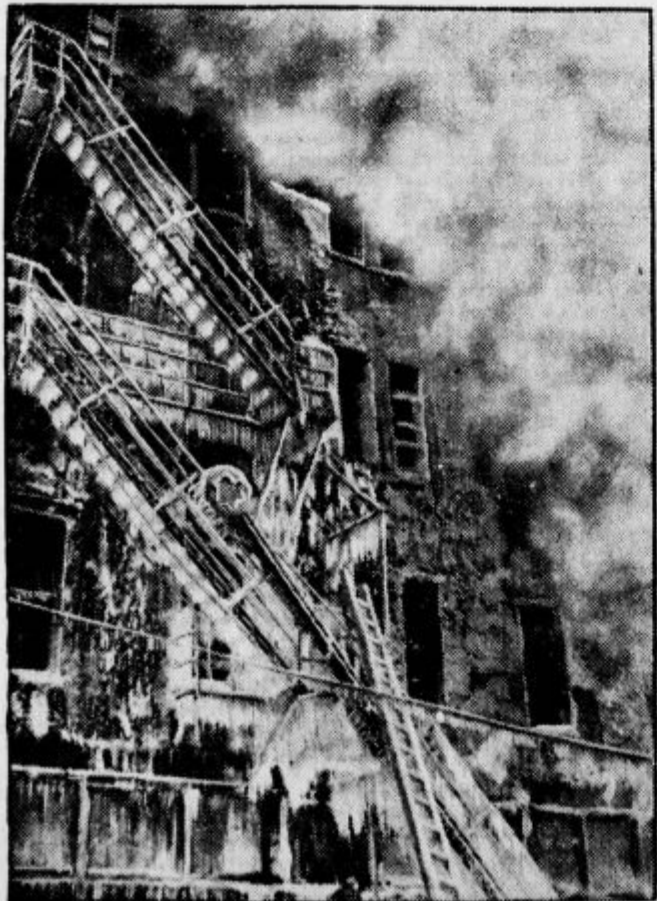
Kolo s krmilom. Na londonskih ulicah se je te dni pokazal kolesar, ki se je vozil na kolesu, katero je krmilil s krmilom. Ali se bo ta novotarija obnesla ali ne, to se bo šele videlo.

Neprijetna zamenjava

Kakor poročajo pariški listi, se je zgodilo, da je zaradi enakega imena bil morilec pomotoma izpuščen iz preiskovalnega zapora. Neki pariški odvetnik je namreč pri oblasteh dosegel, da je bil njegov klient, ki je bil zaprt zaradi manjše goljufije, izpuščen, ko je plačal primerno varščino. Odvetnik je od ravnateljstva preiskovalnega zapora dobil obvestilo, da so davi njegovega klienta izpustili. Ker pa izpuščen klient niti tisti dan, niti drugi dan ni prišel v odvetnikovo pisarno (da bi menda plačal račun), se je odvetnik obrnil na njegovo stanovanje in povprašal, kako in kaj je z njim, da ne pride. Tam je zvedel, da njegovega klienta sploh še ni domov. Nato se je obrnil na ravnateljstvo preiskovalnega zapora in povprašal, kaj je z njegovim človekom. Pri tem so ugotovili, da je iz zapora bil spuščen nekdo, ki se je prav tako pisal kakor njegov klient, ki pa je bil v preiskovalnem zaporu, ker je bil osumljen umora. Sedaj se je začel lov za izpuščenim morilecem, ki pa je bil medtem že pobegnil čez francosko mejo.

Razmišljena profesorja. »Gospod kolega, vi ste pa res hudo razmišljeni, ker ste si doma pozabili ovratnico orizevati.«

Požar pri 15 stopinjah mraza. V Chicagu je začela goreti velika stanovanjska hiša Gasilei so prihтели in začeli takoj brizgati vodo v plamene. Ker pa je bilo 15 stopinj mraza, je voda takoj zmrznila, vsled česar je goreča hiša od zunaj bila takale.

Gledališče in koncerti

Ljubljansko gledališče: Dies irae

(Premiera 30. januarja 1935.)

Wildgansova »Dies irae« spada v težji, ideološki spored. Posebnost takih del je v njihovi časovni vezanosti in neodrejenosti, vsaj v kolikor jih tako občutijo sodobniki. Pa že danes čutimo, kako je Wildgansovo delo obviselo v tistem naskoku, ki je iz obvojnega potrošitve skušal podreti družinski, družabni in moralni nered starega časa in nad njim uveljaviti čistega, sproščenega in vseobsežnega človeka prihodnosti. Zato ima ta drama kakor vse njene predhodnice izza lisenja in Strindberga dvojni obraz: Dramatično ideološko analizo in lirsko izpovedno sprostitev, le da je pri Wildgansu ta dvojnost vse bolj ločena kakor drugje in zlasti lirska stran šele dopolni in odpre tisto, kar je drama že izvršila za nazaj.

Dramatskolirski Wildgansova pesnitev nam na osnovi mrkega Strindbergovega družinskega pekla v vse strani odpira konec sveta. Zakon brez ljubezni, neprestan boj med možem in ženo vzgoji sina, ki se ne more nasloniti ne na mater ne na očeta in ki tudi nikjer v svetu ne najde opore: ni dozoril ne za žrtve ne za odpoved ne za užitek. Tako si Hubert, sin premožnih staršev, vzame življenje prav tedaj, ko bi se skrbno natrpan s šolskim znanjem, moral odločiti za poklic. Nasproti tej družinski žalostni stoji podoba njegovega šolskega tovariša Rabanserja, ki ga je višja družba do dna ponižala. Otrok iz sirotišnice se bje kvišku, s ceste bi se rad dvignil do izobrazbe, do človeških pravic, pa mu znamenje ponižanega ljudstva in njegova brezobzirna sodba ne dasta do cilja. Neizprosni sodnik in upornik pa vendar živi in v duhu že gleda sodni dan, čeprav pravi: »Boj, ki ga bijemo mi, ne zahteva smrti in krvi.«

Wildgans je družabno ideološki spor svoje drame postavil na naturalistično simbolistično osnovo; oseb so same podobe za bolečo misel, ki srka svojo hrano največ iz neurejene, bolno razdražene spolnosti in v ekspresionističnih prividih poraja svoje moralistične zaključke. Zato je ta drama po vsej svoji naravi analiza moralnega in družabnega življenja s katastrofo v sedanjosti in prihodnosti, strastna obtožba, pa tudi bolna pesem. Če bi hoteli kaj več govoriti o Wildgansu, bi morali najprej govoriti o Weckindu. Maturant Hubert je živ del dveh ljudi, ki se sovražita na življenje in smrt, ni sad ljubezni ampak človeške praznote, zato ne najde opore v nobenem človeku. Ta oče pa bi rad od svojega sina moči. »Može so bili moji očetje, tja noter do desetega kolena! Moje matere žene, potrpežljive, zanesljive in silne. Kdo je okužil moje kri, izpridil seme mojih ledij? — vzklila razočarani oči in očita ženi njeno meščansko praznoto. Bolečina rojstva, ki ni vzkliko iz ljubezni, in bolečina bojne klanja sta se zljili v eno, ko Rabanser ob mrtem Hubertu govori očetu in vsemu svetu: »Kdo s takim sme srecem priključiti bitje človeško iz sna nebitja njegovega? O, kako nas prekleli! sejejo preko zemlje, l o, kako nas nešete! pozanjejo in pokose! Gorje jim, gorje!«

Kakor smo že v začetku povedali, je ta Wildgansova tragedija v svoji misli in obliki močno sklenjena s svojim časom, zato vpliva danes ne tako kakor nekoč v dolgovozno, čeprav ne smemo reči da ni v ničemer več živo. Nikakor pa ne more skriti svojega prehodnega značaja. C. Debeve je prav za prav zunanje malo vabljivo in utrudljivo delo opravil z ideološko ostrino in strastjo, ki živo priča o njegovi režijski in igralski usmerjenosti. Prvine igre, ki se kažejo zdaj v ledeno mrkem družinskem ozračju, zdaj v retoričnem navalu ranjene človeške zavesti, zdaj v erotični mladostni vročici, zdaj v filozofski onemoglosti starih, je režiser uredil v žgočo trpkost dramatične katarze, ki ne more biti v ničemer prijetna, ker je v vsem neusmiljena. Prav tako so igralci v svojih ideoloških podobah pokazali dialektično ostrino in naturalistično simbolno vezanost v premišljenih, čeprav deloma v zelo poudarjenih tonih. Taka sta zlasti Levjarjev oče Vincenc Fallner, doktor med. in phil., ter njegova žena Elizabeta, ga. Marija Vera. Ti dve izrazno močni, na videz celotni, vendar na dve strani se lomeči osebi, ki nikdar ne moreta do miru in sprave, sta tudi v svojem porazu nespravljivi. Dobrosrčen stolec starega, malo plodnega sveta, okostenelo stoletje, vendar brez tragike, je starček Remigij, ki ga je z veliko toploto izoblikoval g. Gregorin. Dijaška Huberta je g. Jana opremil s mnogostranostjo, ki jo terjajo bolesto pasivni značaj nemške naturalistične simbolne drame in je z njim podal enega svojih najboljših mladostnih likov. Rozika ge. Šaričeve je rahla čutno lepa stvaritev, pesem in resničnost v preprosti podobi, tista ženskost, ki se tudi v pisateljevi težnji bolj odteguje besedi kakor občutku. Njej nasproti je gluha deklica, Rabanserjeva ljubezen, mnogo bolj romantična stvaritev, pa zato tudi idejno mnogo bolj poudarjena. Ga. V. Juvanova jo je igrala s preprostostjo in prisrčnostjo. Rabanser ga. C. Debeve je izrazil ideolog in upornik, strasten go-

Nekaj o položaju naših rudarjev. V splošnem se je lani rudarska proizvodnja povečala in je število zaposlenih delavcev v naši rudarski in toplotni industriji naraslo od 36.800 na 38.800. Tudi število izvršenih šiltoev se je povečalo za 840.000, medse pa so narasle za 29.580.000 dinarjev. Število nezaposlenih v tej stroki je padlo od 1946 v januarju 1934 na 1624 v decembru 1934. Lani je našlo zaposlitev na novo okoli 1000 rudarjev. Podpor nezaposlenim je bilo lani v vsej državi izplač 9.494.522 Din, od tega na področju ljubljanske glavne bratovske skladišnice 391.589, belgraj. pa 275.911 Din. Če se vpoštevajo še druge podpore, so skupno prejeli nezaposleni rudarji lani 1,2 milj. Din. Za tekoče leto predvideva osrednji odbor povečanje podpore. Upravniki stroški za fond so majhni, upravni administrativni stroški pri glavnih bratovskih skladiščih pa so znašali 3 odst. vseh dohodkov v letu 1934.

Zene angleškega mesta Liverpool so odgovorile na vprašanje nekega tamnjega časnika, kake moči si želijo, takole: Moč mora imeti sledeče lastnosti: 1. zvestoba, 2. smisel za domačnost, 3. zdravje, 4. odkritosrčnost, 5. ljubezen do otrok, 6. galantnost, 7. smisel za šale, 8. doslednost, 9. družabno nadarjenost, 10. zadovoljstvo z domačo kuhinjo, 11. telesno lepoto. Najbolj torej cenijo zvestobo, najmanj pa inteligenco.

vornik. Epizodni vlogi Pogačnice in služkinje v Rabanserjevem stanovanju sta realistično prikazali ga. Rakarjeva in ga. Gabrijeličeva. Težko in toplo poudarjena predstava kljub svoji tehtni in strastno poudarjeni vsebini vendarle utrjuje. Zlasti naturalistično osnovana patologija ledij s svojo liriko udarja težko in celo vsiljivo. F. K.

Naznanila

Liubliano

1. Kino Kodeljevo igra danes in jutri dva sporeda: »Princaesa Turandot« (Willy Fritsch, Paul Kemp) in film z Greta Garbo.

1. Nacajski koncert Glasbene Matice ljubljanske bo dokazal, da je lahko tudi takozvana moderna glasba izredno privlačna in zelo blizu naše koncertne publike. Osterber Magnificat je krasno močno učinkujoče resno delo, ki zveni izvrstno v zboru in prav tako tudi v spremljajočem orkestru. Svarov Brodnik je močno učinkujoč samospev znanega obsega, ki daje pevki najlepšo priliko, da se v polni meri izkaže tako glede lepote glasu kakor tudi glede tehnike. Peta bo samospev s spremljavanjem orkestra naša odlična altistka ga. Bernot Golobova. Zelenovarnen je sodobna simfonična slika izrednega učinka. Religiofonijska, ki je prav za prav glavna točka nacajskega koncerta, pa je delo, ki je edinstveno v vsej svetovni literaturi. Koliko študija je imel skladatelj, da je prestudiral način, značaj petja različnih veroizpovedi. Ena točka je zanimivejša od druge, izredno efektne pa je konec slavospevov življenju in delu, ki ga po lepem orkestrskem uvodu zapoje zbor. Vse točke je nastudiral z zborom glasbene Matice, s solisti — član Slovenskega vokalnega kvinteta in s pomembnimi opernimi orkestromi ravnatelj g. Mirko Polič, Opoznamo, da so sedeli še na razpolago vseh vrst in enen in sleer do 6. ure v kulturni Glasbene Matice, od pol 8. ure dalje pa pri večerni blaginji v operi.

1. Tri klasična dela komorne literature in sleer po mo. Haydnovo, Beethovovo in Dvorakovo bo izvajal slavni godalni kvartet iz Dresdena v ponedeljek, dne 10. t. m. ob 20 uri v Filharmonični dvorani. Res, da so to znana najbolj izbrana dela za godalni kvartet, a vsako jih rad ponovno sliši, posebno če jih izvajajo mojstri kakor so vsi štirje člani godalnega kvarteta, ki bo v ponedeljek pri nas koncentriral. Prodorodna vstopnice v knjižarni Glasbene Matice.

1. Drevi ob 8. uri prirediti Kat. slov. prosvetno društvo. Viš v dvorani Dravtvenega doma prosvetni večer. Na sestanku je zanimivo predavanje s sklopilnimi slikami — V nedeljo, 9. febr. t. l. se bo v prireditelja popoldne ob 4 ura igra »Madona v gozdu«. K obeh prireditvam ste iskreno vabljeni.

Da olajšamo odjemalcem nakup blaga, ki je za časa našega »Belega tedna« tako poceni, smo izdali

poseben slovenski cenik.

Zahtevajte, dobite ga tako brezplačno.

Kastner & Ohler
Zagreb.

Sport

TENIS TEKME V MALMÖE

Stockholm, 6. februarja.

Sportna služba DNB poroča: V finalu mednarodnih teniških tekem v Malmö-u je zmagal v singlu Jugoslovani Palada. Premagal je danskega igralca Plugmana s 6/2, 6/3 in 6/2. V dublu gospodov sta Jugoslovani Palada in Kukuljevič premagala novozelandsko dvojico Malfröis-Kerner s 6/1, 6/3 in 6/2. Pred tem sta Palada in Kukuljevič premagala Danca Ulricha in Plugmana.

SK KOROTAN (KRANJ) : SK SLOVAN

Za nedeljo 9. t. m. je povabil SK Slovan kranjskega Korotana na revanžno tekmo v Ljubljano. Korotan nam je še v lepem spominu od lanskega leta, ko smo ga gledali v izločilni tekmi v Ljubljani, za kar mu brez dvoma pripada čast igrati leto v prvem razredu.

Tudi Slovan je letos v prav dobri formi in bo napel vse sile, da se revanšira za poraz 2 : 1, ki ga je utrpel minulo nedeljo v Kranju. Postavi nastopita kompletni, zato se pričakuje prav zanimivo igro. — Tekma se začne ob 3 za Kolinsko tovarno. Predtekmo igra VSK Triglav in SK Svoboda. Pobrili se bodo prostovoljni prispevki.

Alpinistična šola v Mariboru, ki jo je pripravil alpsko-sportni odsek SPD, je 3. t. m. priredila svoje četrto predavanje. Predaval je prof. dr. Walter Bokuniewicz iz Ljubljane o ledenikih v naših Alpah. S pomočjo izbranih slik je poslušalec vodil z lastno razlago od ledene dobe na danes se delujoče ledenike v visokih Alpah in je potem pokazal, kako so ledeniki delovali in vplivali na obliko naših domačih planin, kar imamo o nekdanjih ledenikih samo še sledove. V imenu odseka je ravnatelj dr. Jos. Tomiček predstavil preizkušnje kot sošolca v tej stroki, planince na pozval, naj ne zanemarjajo duševne in telesne priprave na planinstvo.

SK Slova. Vse aktivno članstvo nudi pozdrave, da se prav sigurno udeležijo sestanka, ki se vrši v Nabavljalni zgradbi v spodnjih prostorih — posebna soba danes, dne 7. februarja ob 7 zvečer. Po sestanku važna odhoda seja! Odbor.

SK »Istra« — Jekica Tukanjanc novoustanovljeno Sportno društvo vabi vse prijatelje športa na klubov občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 9. t. m. ob pol 11 popoldne v kopališču g. Štrna na Jezici. — Pripravljali odbor.

Drugi kroji

Braslovce. Katoliško prosvetno društvo Orlovas vprizori v nedeljo 9. februarja ob 3 uri popoldne v društveni dvorani v Braslovcah lepo narodno igro »Ljubavi svet je zamoren«.

Jesenice. Podružnica SPD na Jesenicah javlja svojemu članstvu, da bo podružnični redni letni občni zbor dne 20. februarja 1936 ob 20 v dvorani tovarniške restavracije na Savi. Dnevni red bo običajen. Vabimo članstvo k čim večji udeležbi.

Cerkveni vestnik

Panče. Ki bi se radi udeležili duhovnih vaj od 10. do 11. februarja, se še lahko in teden priklase. — Vodstvo Doma duhovnih vaj pri sv. Jožetu v Ljubljani.

LIUBI JANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — začetek ob 20

Petek, 7. februarja: Zaprtje.
Sobota, 8. februarja: Pesem s ceste. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 9. februarja ob 15: Vesela božja pot. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: Direktor Campa. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 10. februarja: Zaprtje.
Torek, 11. februarja: Kako zabogati? Gostovanje v Celju.

OPERA — začetek ob 20

Petek, 7. februarja: Koncert Glasbene Matice. Izven.
Sobota, 8. februarja: Madame Butterfly. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja, 9. februarja ob 15: Hecanario. Na koristi Udruga gledaliških igralcev. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20: Pri belem kavalirju. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, 10. februarja: Zaprtje.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Torek, 12. februarja: Shaw. Kako zabogati? gostovanje ljubljanske drame.

Ludwig Ganghofer:

Grad Hubert

(Roman.)

Zaradi tega postava ni bila videti neprijetna. Lahna, sva poletna obleka, kakor mu je lagodno pristajala, je bila modernega kroja, perilo ko sneg, bela židana pentlja brezhibno zavojljana. Na njem nisi opazil trohice pri mladih umetnikih tako pogostega nagajenja k površnosti, pa tudi nobene gizdalinske poteze. Zdelo se je, da se briga za svojo zunanost prav zaradi tega, ker je lastno dobrovzgojenemu človeku to, da se spodobno oblači. Čim dalje je zrl v ljubko dekletovo podobo, tem toplejši je bil blesk njegovih oči. Podoba je bila, da uživa resnično radost, radost umetnika nad tisto lepoto, ki se je še ni dotaknila hrupava roka življenja in ki je podobna rožnatom popku v sončnem jutru.

Kakor da bi bila Katja občutila ta pogled, tako hitro je dvignila oči. Tuje obličje je zmedlo, zato je bil njen pogled ujetnik neme govornice teh potez. — bilo je eno izmed tistih obličij, ki tudi nemo govore o slabih časih.

Zdelo se je, da je njena zmedenost nalezljiva. V zadregi je mladi umetnik iskal besede in končno je spravil iz sebe jecljajoče vprašanje, ali je že popolnoma prebila strah male prigode.

Zdaj se je pa ona zopet odobrovoljila. Smehljaje je prikimala ter mu ponudila ozko roko. »Hvala vam! Rešili ste me zelo neprijetne kopeli!« Sklonila je glavico ter oprezovala skozi drevje proti šumečemu hudourniku. Mogla je pa opaziti samo nekoliko obrežnih skal in zdaj pa zdaj bele pene, ki so pršale po kamenju. »Hudournik ima danes svojo hudo uro. Lahko bi se to

izteklo!« Stresla se je kot da jo je prešinila lahna groza, vendar se je takoj spet nasmehljala ter pripovedovala o nenadnem izbruhu nevihte, o zavetju, ki sta ga s teto Gundil našli v skednju ter o srečnem naključju, ki je poslala našega dobrega Franceta za rešitelja iz stiske. Segavo je opisovala brezumni strah, ki jo je napadel, ko je stopil lovec na gugajoče se drevo. »In vendar bi si bila morala dopovedati, da sem na varnem, saj poznam našega Franceta! Toda v svojem norem strahu sem ga morala...« prenehala je ter se ozrla kvišku. »Kako pa je to prav za prav, da ste bili tako hitro nared?«

»Za to se moram zahvaliti svoji pridnosti. Že od jutra tukaj delam.«

»Delate?« Videti je bilo, da ne razume pomena teh besed. Tedaj je opazila umetnikovo orodje. »Ah, slikate!« Po spoštljivem občudovanju, s katerim je opazovala svojega mladega rešitelja, se je opazilo, da ima v njenih očeh živahen in razborit umetnik skoraj prav tolikšno veljavo, kakor jo je imel pri grajski gospici nekoč v starih časih junaški vitez, ki je premagal zmaja. Radevedno je poškilila na platno v okviru, ki je bil naslonjen na zid. Mladi slikar ni bil videti domišljav, drugače bi si bil znal tolačiti ta pogled. »Tudi mene je iznenadilo neurje, ko mi je šlo delo najbolj od rok.« je pripovedoval. »In dolgo uro sem moral sedeti tukaj pod vrati. Toda bilo je krasno opazovati takole iz srede jezo, narave... vedno je lepa, pa naj se smehlja ali srdi, še skoraj lepša je v svojem srdu kakor v svojem miru. Kadar je takole gledam, kako divja, tudi čutim, da sem se ji v takih trenutkih bolj približal kakor ob sončni uri. V soncu stoji pred menoj kakor skrivnost v pestrem oblaku. V viharju pa vidim orjakinjo, kako si trga krinko pred mojim pogledom. Zrem ji v burno utripajoče srce in zdi se, da se pretaka vame nekoliko njene

moči.« To je izrekel tako mirno, kakor govorimo o razumljivih stvareh.

Katica se je pa začudeno ozrla vanj. Srečal se je s tem pogledom in nalahno so zardela njegova medla lica. »Ko je minilo, sem začel hudournik in brž sem stekel dol. Bilo je krasno videti, kako je tale nedolžna vodica v nekoliko minutah zrasla v rjovočo pošast. In ko tako stojim, zapazim tamle nenadoma lovca, kako prihaja z vami v naročju iz gozda. Bila je tako dragocena slika, da sem jo poizkusil ujeti z nekoliko potezami.« Potipal se je po žepih. »Kje jo le imam?« zdajci se je prestrašil. »O ti, ljubí Bog!« in z velikimi koraki je odhitel k potoku. Osupo se je ozrla Katja za njim. Komaj je pa bil izginil med drevjem, je že smuknila k stojalu terga dvignila s tal. Vendar se pa ni nič kaj čudila, ko je ogledovala začeto delo. Pričakovala je bila, da bo odkrila nekaj čisto izrednega, namesto tega je pa videla le zmešnjavo še mokrih barvnih lis, ki so se v blestečih različicah medsebojno prepletale in komaj dopuščale razpoznavno načrta slike: jarko obsončeno skalno steno in na njenem podnožju samostan v morju migljajoče svetlobe, ki je sijala skozi drevesno vejevje. Vešče oko bi bilo zastrmel nad močjo in smelostjo, ki sta se očitovali v tem hitrem ujemu slikarskega nastroja. Katja je pa zelo razočarana prislonila stojalo zopet k steni. Še bolj se je vznemirila, opazivši, da se je z orokavičenimi prsti dotaknila mokre barve. »Fej,« je godrnjala ter si drgnila prste ob steno.

Komaj se je bila zopet vsedla na klop, ko je prišel on od obrežja navkreber, držeč v roki sivo knjigo, ki jo je skrbno snalil z žepnim robcem. »Na srečo je zelo ugodno padla, ko sem jo odvrnil. Da bi imel prazne roke« je smehljaje dejal. Nato je odprl knjigo in ji jo je ponudil.

Samo 22 dni še trajajo ugodnosti, ki jih nudi Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani s svojimi krasnimi kolekcijami knjig po izredno nizkih cenah in na mesečne obroke. Pišite tako, po 16 strani obsegaajoči, ilustrirani prospekt!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Prodajalka

mlajša, z večletnim izkušenjem, zmožna za vsako vrsto prodaje, išče službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 1684. (a)

Dekle z dežele

vajeno samostojne kuhe, z daljšimi izkušnjami, želi stalno službo k boljši rodbini. — Naezov v upravi »Slovenca« pod št. 1690.

Službodobe

Entlarico

za perilo takoj sprejem. Pisemne ponudbe z navedbo prakse je poslati upravi »Slovenca« pod »Spretna« št. 1419. (b)

Pisarniško moč

kavcije zmožno, sprejme lezno industrijo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Skromen« št. 1658. (b)

Pošteno dekle

vajeno prodaje, dobi stalno službo v prodalnici — veži — sadja. Wolfova ulica 10. (b)

Buget »Na-Na«

Tyrševa 12 — išče, blagajničarko. (b)

Pouk

Gospodično

za dnevni in večerni pouk v šivanju perila sprejem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »66« št. 1674. (u)

Vnajem

Pekarno

oddam proti odstopnini. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Velik promet« št. 1681. (n)

Stanovanja

ODDAJO:

Štirisobno stanovanje v tretjem nadstropju oddam mirni stranki za prvi maj v Pražakovi ulici 10. Poizve se pri: A. Sarabon, Zaloška cesta št. 1.

Trisobno stanovanje

s sobo za služkinjo, kopalnico in pritlikinami, v neposredni bližini železnice mitnice, se odda s 1. majem. — Poizve se: Aleševčeva 6, Jugokomoteh, vedno med 9. in 11. uro. (č)

Trisobno stanovanje

z vsem komfortom, oddam za maj. Prule, Cimpermanova 3. (č)

Vajenci

Fant

15 let star, s 3 razredi meščanske šole, želi kot učenec vstopiti v trgovino mešanega blaga. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Učenec« 1691. (d)

Posedstva

Hiša s pekarno

sredi mesta Kranja na prodaj. Reflektanti naj pišejo upravi »Slovenca« pod »Hiša s pekarno« št. 1680. (p)

Denar

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice ljubljanske 58.000 in 16.000 za takojšnje plačilo na prodaj. Planinšek, trg. ag. bančnih poslov, Ljubljana, Beethovnova 14/L (d)

Hranil. knjižice

vseh bank in hranilnic kupimo ter plačamo takoj. Bančno kom. zavod v Mariboru.

Hranilno knjižico

Ljudske posojilnice ljubljanske prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takojšnja gotovina« št. 1663. (d)

Zaradi te male napake bi bili lahko na videz za 10 let starejši

Ena barva pudra bi lahko učinkovala, da bi bili videti mladi in da bi bila dana Vaši koži nepopisljiva lepota. Dočim lahko druga barva tako učinkuje, da ste videti starejši. Dejstvo, da ste brinetka, še ne pomeni, da morate uporabljati puder brinet ali temni rachel, če pa ste blondinka, ne pomeni, da morate uporabljati baš puder naturelle. Pameten način izbire pudra je ta, da poizkusite šest raznih barv na svojem licu in potem proučujete učinke. Razen tega morate uporabljati puder, ki se obdrži na koži, da ni treba ves dan pudrati nosu in brade. Vsako vrsto dober pudra lahko pripravite do tega, da se prepoji koži, če dodate vsaki škatlici po eno žličko »smetanove pene«. V pudru Tokalonu je primešana v pravilnem razmerju »smetanova pena« najfinejšemu, na zraku

sušenemu pudru. Ta puder ne počiha sledi na koži in po enkratni uporabi boste imeli osem ur prekrasno polt. Barva je preizkušena s pomočjo novoizumljenega stroja, ki nikdar ne napravi kake napake. Vsako jutro uporablja 5.000.000 žena puder Tokalon.

Zahvala

Za premožne dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega ljubljene očeta, starega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Maksa Repše

črkostavca v p. in meščana ljubljanskega

kakor za poklonjene krašne vence in cvetje, se tem potem vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, gg. predstavnikom tiskarne in stanovskim tovarišem, pevskemu zboru »Grafike«, dalje vsem prijateljem in znancem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 8. februarja 1936 ob pol osmih zjutraj v župni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dne 7. februarja 1936.

Zalujoči ostali.

Zapustil nas je za vedno naš nadvse ljubljani soprog, oče, stari oče, stric, svak in tast, gospod

Anton Dermota

poštni ekspeditor v pokoju

dne 5. februarja 1936, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere. Na zadnji poti ga sprejemo v petek, dne 7. februarja 1936 ob petih popoldne iz hiše žalosti Svabičeva ulica števil. 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. februarja 1936.

Globoko žalujoči ostali.

Tinčkove in Tončkove prigode

247.

Brodolomci.

Vihar je divjal čedalje huje. Razburkani valovi so se s takšno silo zaletavali ob ladjo, da je bila kmalu le še kup razvalin. »Saj sem rekel, da nam ženska prinese samo nesrečo na ladjol« je jezo rečel bradati mornar, ki je zajezdil prazen sod in si tako skušal rešiti življenje. Večina drugih mornarjev pa je našla smrt v hladnih valovih...

Kapitan Mrhar, mornar Koki in kraljica so se rešili na splav. »Zaenkrat še plavamo na površju,« je rekel kapitan Mrhar, »kako dolgo bomo vzdržali, ve samo Bog. Poskusiti moramo vse, da najdemo izhod iz tega neprijetnega položaja.«

Rekši je kapitan Mrhar obesil na drog pisano kunjico in začel divje mahati po zraku. A le kdo, prosim vas, naj bi ga opazil v tej strašni, brezupni samotnosti?

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma mati in sestra, gospa

Frančiška Gašperlin

posestnica

v četrtek, dne 6. februarja 1936 ob štirih zjutraj po dolgi, težki bolezni, previdena s tolažili svete vere, v 64. letu starosti, Bogu vdano umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v soboto, dne 8. februarja 1936 ob treh popoldne iz hiše žalosti, Glince cesta IX št. 10, na farno pokopališče na Viču.

Ljubljana, dne 6. februarja 1936.

Žalujoči soprog, sin, sestre, in ostalo sorodstvo.

Prodamo

PREMOG DRVA IN Karbo paket

pri Iv. Schumi Dolenjska cesta Telefon števil. 2951

Vsa zimska oblačila

smo znižali 10—15%. Anton in Vladimir Presker Sv. Petra cesta 14. (l)

Mizarji!

Vsakovrstno okovje za okna in vrata, pohištveno okovje, mizarstvo orodje in vse železninske potreščine dobite najceneje pri tvrdki Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gosposvetska 1. (l)

Cvetlični med

trčen, Ia. 30 kg 385 Din, 10 kg 140 Din. Jajca, sveža, zajamčena, 720 komadov 320 Din, franko voznina — razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Polenovko

suho in namočeno. Kovačič, Miklošičeva cesta 32.

Šivalne stroje

malo rabljene, in kolesa poceni kupite pri »Promet«, nasproti križanske cerkve. (l)

50 letnica avtomobila!

Obiščite mednarodno avtomobilsko izložbo v Berlinu 1936

15. februarja—1. marca

Največja izložba potnih in tovornih vozil, motociklov, prikolic in pribora

60% popust na nemški železnici cenene register marke

Vsa obvestila daje:

NEMŠKI PROMETNI URAD

Beograd, Knežev spomenik 5

Telefon 27-290 30-003